

ÇOCUK OYUNLARI

HAZIRLAYANLAR

Mine AŞCI
Serpil CİVELEK ÖZGÜR
Ummahan ÇAVDAR
İlker SELİMOĞLU

İlköğretim Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır.

DİL UZMANI

Nazlı YILDIZ

GÖRSEL TASARIM

İhsan TÜRK

KÜÇÜK HANIMLAR, KÜÇÜK BEYLER!

**SİZLER HEPİNİZ GELECEĞİN BİR GÜLÜ, YILDIZI VE İKBAL
IŞIĞISINIZ. MEMLEKETİ ASIL IŞIĞA BOĞACAK OLAN SİZSİNİZ.
KENDİNİZİN NE KADAR ÖNEMLİ, DEĞERLİ OLDUĞUNUZU
DÜŞÜNEREK ONA GÖRE ÇALIŞINIZ. SİZLERDEN ÇOK ŞEY
BEKLİYORUZ.**

M. Atatürk

ÖNSÖZ

Oyun, her ne kadar çocukluk çağına özgü bir faaliyet gibi görünse de her yaşta yaşantımızın bir parçası, insan zekâsının yaratıcı ürünü; fiziksel, bilişsel, dilsel, duygusal ve sosyal gelişimin temeli olan sosyal bir algudur.

Toplumumuzun kültür zenginliğinin bir göstergesi olan çocuk oyunları nesiller arasında bağ kurarak kültürümüzün gelecek nesillere aktarılmasına imkân sağlar. Çocuk, oyunun hem uygulayıcısı hem de aktarıcısıdır. Çocuklarımız oynadıkça bu değer yaşayacaktır.

Yurdumuzun her bölgesi çocuk oyunları açısından oldukça zengindir. Oyunlar çoğu yöremizde benzerlikler gösterse bile, yaşanan yerin coğrafi koşulları, gelenek ve görenekleri, yaşam şekilleri farklı oyunların kültürümüze eklenmesine imkân tanımıştır.

Bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeler çocuk oyunlarını da etkilemiş, mahalle aralarında, kapı önlerinde heyecanla oyun oynayan çocukların sesleri duyulmaz olmuş, çocuklarımızın oyunları ve oyuncakları değişmiş, tek başına oynadıkları sanal oyunlara bağımlı hale gelmişlerdir. Çocuk, okul dışındaki vakitlerini sosyalleşmesine katkı sağlayacak kültürel faaliyetler yerine; duygusal paylaşımın ve karşılıklı iletişimin olmadığı, galibiyetin sevincini, yenilginin üzüntüsünü paylaşamadığı sanal bir dünyaya bağımlı olmuştur. Çocuk bu dünyada yalnızdır.

Siddet içeren bilgisayar oyunları çocuklarımızın sevgi, şefkat, merhamet duygularının körelmesine, oynadığı oyunlardaki gibi can yakma ve zarar verme gibi davranışların ön plana çıkmasına; paylaşma, iş birliği, grup içi fedakârlık gibi duygularının ise gelişmesine engel olmaktadır.

Son yıllarda çocuk yaşta işlenen suçların belirgin oranda artış göstermesinde sanal oyunların da etkisi olduğu bilinmektedir. Çocuklarımız saatlerce bilgisayar başında her türlü fiziksel aktiviteden yoksun oldukları için bedensel gelişimleri bozulmakta, böylelikle obezite sorunu ortaya çıkmaktadır.

Her açıdan sağlıklı bir nesil için, çocuklarımızın doyasuya oynamasını, enerjisini boşaltacağı etkinlikten önemli değerler kazanmasını, özgürce çocukluklarını yaşamasını önemsiyoruz.

Bakanlığımızca Çocuk Oyunları kitabının hazırlanmasındaki temel amacımız; kültürümüzün önemli bir ögesi olan çocuk oyunlarımızı tanıtmak, yaşatmak, gelecek kuşaklara aktarmak ve bu alanda yararlanılabilecek bir kaynak bırakmaktır.

Bu kaynak eserin tüm öğrenci öğretmen ve eğitim camiasına faydalı olması dilekleriyle...

*İbrahim ER
İlköğretim Genel Müdürü*

ÖNSÖZ

Oyun, çocukların bütün gelişim dönemleri için vazgeçilmezdir. Çocukların kişilik gelişimlerine ve olumlu davranışlar kazanmalarına katkı sağlar. Aynı zamanda oyun, çocuklar için sevinç ve mutluluk kaynağıdır. Çocuk, oyun sayesinde hayat tecrübesi kazanır, yeteneklerini geliştirir. Kurallara uymayı, uyumlu hareket etmeyi öğrenir.

Yüzyıllardır süregelen kültürümüzün geleneksel ögesi hâline gelmiş çocuk oyunlarımız bizim yegâne değerlerimizdendir. Günümüzdeki kent yaşantısı, teknolojinin gelişmesi ve çocuklarımıza cazip yenilikler sunması çocuk oyunlarının geri plana itilmesine neden olmuştur.

Geleneksel çocuk oyunlarımızın tanıtılması, eğitimde kullanılması, geliştirilerek muhafaza edilmesi, oyunlarımızın gelecek nesillere aktarılması yönünde yarar sağlayacaktır. Bu düşünceden yola çıkarak seksen bir ilimizin Millî Eğitim Müdürlükleri tarafından yapılan araştırmalar ışığında hazırlanan raporlar ve çeşitli kaynaklar özenle incelenmiştir. Ortaça çıkarılan bu eserde titiz bir çalışmanın sonucunda seçilerek yer alan, özellikle günümüzde oynanmakta olan ve geleneksel değer taşıyan yüz elli bir oyun tüm çocuklara armağanımızdır.

Çalışmalarımızı hazırlarken önemli ölçüde kaynak sağlayan tüm Millî Eğitim Müdürlüklerine ve bizden desteklerini esirgemeyen okul idarelerine, öğretmenlerine ve sevgili öğrencilerimize sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Komisyon

ATATÜRK ÇOCUK OLMUŞ

Çocuk Bayramı'nda
Gelmiş katılmış aramıza,
Atatürk çocuk olmuş bakın:
Sallanıyor salıncakta!

Gülüyor gözlerinin içi,
Gülüyor,
Gökler denizler kadar mavi.
Diyor ki: "Çocuklar, ben verdim size
Bayramların en güzelini."

"Dilerim, yurdumun çocukları,
Tüm çocukları dünyanın
Gülüp oynasınlar bugünkü gibi;
Acıda, sevinçte kardeş olsunlar...
Çınlasın yeryüzünde barış türküleri."

Aziz SİVASLIOĞLU

İÇİNDEKİLER

AÇ KAPIYI BEZİRGÂN BAŞI	11
ADA (ESİR KAPMACA)	12
AH BENİM TURNAM	13
AKŞAM EBESİ	15
ALTIN BİLEZİK OYUNU	15
ALKUÇ BALKUÇ	16
AMBARA VURDUM BİR TEKME	17
AMİRAL BATTI	18
ANNEM BANA TULUMBADAN SU ÇEKER.	19
ARABİSTAN BUĞDAYLARI	19
AŞIK OYUNU (TOPUZAR)	20
ATEŞ, TOPRAK, HAVA, SU OYUNU	22
BABADİK	23
BALIK AĞI OYUNU	24
BALIK BATTI OYUNU	25
BEŞTAŞ	26
BİRBİRİMİZİ BIRAKMAYALIM OYUNU	27
BİRDİRBİR	28
BOM	29
CİZ	30
CİCOZ	31
CİLBETİR	32
CUMBARA (KUYU)	33
CÜCÜK	34
ÇAMURDA ÇİVİ	35
ÇATLAK PATLAK	36
ÇELİK ÇOMAK (MED DEĞNEK)	37
ÇEMBER	38
ÇİÇEK OYUNU	39
ÇİFT İP	40
ÇİLEK ÇİÇEK	41
ÇİNGİRE	41
ÇİNÇON	42
ÇÖMÇE GELİN	43
ÇÖMEL KURTUL	44
ÇÖMLEĞİMDE NE VAR?	45
DAVACI KİM?	46

DENGE OYUNU	47
DEVE CÜCE	48
DOKUZTAŞ (CIRTC AK)	49
EBE DAR YERDE	50
EBE TURA BİR İKİ ÜÇ (TIMBİRTİP)	51
EL ARABASI OYUNU	52
EL EL EPELEK	53
ELDEN ELE	54
EL ÜSTÜNDE KİMİN ELİ VAR	55
ELLEM BÜLLEM	57
ELİM SENDE	58
EL KIZARTMACA	58
ESKİ MİNDER	59
EŞ GÖRDÜM (KARABİTLİ)	60
EŞLİ SEKSEK	61
FARFARA FİLLİ	62
FİNCAN	63
GECE GÜNDÜZ	63
GECE KEMİĞİ	64
GEZGİNİN MASALLARI	64
GİT GİT OYUNU	65
GÖLGE KOVALAMACA	66
GÜVERCİN TAKLASI	68
HEDEFİ VUR	69
HİMBİL	70
HOROZ DÖVÜŞÜ	71
HOPPACIK	72
İLKBAHAR, YAZ, SONBAHAR, KIŞ	73
İMDAT YARIŞI	74
İP ATLAMA	75
İSİMLİ KOVALAMACA	76
İSİM, ŞEHİR OYUNU	77
İSTOP	78
KABAK	80
KARDAN KALE OYUNU	81
KAR FIRTINA OYUNU	81
KAVUN KARPUZ OYUNU	82
KEDİ-FARE	83

KELİME BULMA OYUNU	83
KELİME OYUNU	84
KELİME AVI OYUNU	84
KEMİK	85
KIRMIZI BALIK	86
KISKANÇ TAVUKLAR	87
KOŞ KOŞ	88
KOVALAMAÇ	88
KÖPRÜ NÖBETÇİSİ	90
KÖREBE	91
KÖYLE	92
KÖŞE KAPMACA	93
KULAKTAN KULAĞA	94
KURT BABA	95
KUŞ YUVASI OYUNU	96
KUTU KUTU	97
KUTU KUTU PENSE	98
MEKTUP	99
MENDİL KAPMACA	100
MENEKŞE OYUNU	102
MİÇO	103
MİÇO (TOP OYUNU)	103
MİKADO (ÇÖP KALDIRMA)	104
MİLAV	105
MİSKET (MİLE, BİLYE, CİNCİK) OYUNU	106
MOKA (TAŞ DİZME)	107
NESİ VAR?	108
NİNE	109
NUHUN GEMİSİ	110
ON BİR ELLİ	111
ON PAS	112
ORASI BURASI ŞURASI	113
ORTADA SIÇAN OYUNU	114
ÖT KUŞUM ÖT	114
PABUÇ ÇİTMESİ OYUNU	115
RENKLİ İSTOP	116
SAKLAMBAÇ	117
SEK SEK	118

SEKİZ KUYULU TAŞ	119
SICAK, SOĞUK	120
ŞÖYLE BÖYLE OYUNU	120
TANDIR	121
TAŞ TAŞ ÜSTÜNE	122
TAVŞAN YARIŞI	124
TELGRAF	125
TEK Mİ, ÇİFT Mİ?	125
TEYZEM ÇARŞIYA GİTTİ	126
TIP	126
TİKA	127
TİLKİ ÇIK	128
TİKOÇA	129
TOKALA OYUNU	130
TOPAÇ	131
TOPAL KARGA	132
TOP GEZDİRME	133
TOP YETİŞTİRME	135
TOT OYUNU (CIKA)	136
TREN OYUNU	137
TUZ BUZ	138
UCUZ İĞNE	139
UÇAK	140
UÇTU UÇTU	141
UYKUCU HOROZ	142
UZUN EŞEK	143
ÜÇGEN PEYNİR DİLİMLERİ	144
ÜÇ TAŞ (CÜZ, RİZ)	146
YAĞ SATARIM BAL SATARIM	147
YAKAN TOP	148
YATTI KALKTI	149
YEDİ KİREMİT (KUKA, YEDİKULE)	150
YERDEN YÜKSEK	151
YILAN	152
YILAN (BİLYE OYUNU)	153
YILAN UYUYOR	154
YUMURTA YUVARLAMACA	154
ZEHİRLER (BEŞ ÇUKUR)	155
SAYIŞMA ÖRNEKLERİ	156
KAYNAKÇA	158

AÇ KAPIYI BEZİRGÂN BAŞI

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: En az 10 kişi ile oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla iki oyuncu ebe seçilir. Ebe olan oyuncular, kendilerine varlık isimlerinden (meyve, ağaç, çiçek vb.) birer tane seçerler. Ebeler karşılıklı el ele tutuşurlar. Oyunun ezgisini söylerler. Diğer oyuncular ebelerin kollarının altından sırayla geçerler.

Aç kapiyü bezirgânbaşı, bezirgânbaşı.
Kapı hakkı ne verirsin, ne verirsin?
Arkamdaki yadigâr olsun, yadigâr olsun.

Ezgi bittiğinde ebeler oyuncuları sırasıyla kollarının arasına alarak “bir sıçan, iki sıçan, üçüncüsü deliğe kaçan” derler. Üçüncü oyuncuya gizlice ebelerin seçtiği varlık isimleri sorulur. Oyuncu, hangi varlığı seçerse o ebenin arkasına geçer. Tüm oyuncular ebelerin arkasına geçtiğinde oyun alanının ortasına çizgi çizilir. İki ebe, arkasındaki oyuncularla beraber çizginin sağına ve soluna yerleşirler. İki grubun oyuncuları birbirini çekerler. Çizgiyi geçen grup oyunu kaybeder.

ADA (ESİR KAPMACA)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesidir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Her grup kendisine bir kale belirler. Kale bir duvarın köşeleri ya da karşılıklı iki ağaç olabilir.

Oyuncuların amacı rakip kaleye dokunarak ele geçirmek ya da rakip oyuncuları esir almaktır. Her grup karşılıklı olarak birer oyuncu gönderir. Sonra çıkan oyuncu önce çıkan oyuncuya dokunursa onu esir alabilir.

Önce çıkan oyuncu, sonra çıkan ve kalede bekleyen oyunculara yakalanmadan rakip kaleye dokunmaya ya da esir olmuş arkadaşlarına dokunarak onları kurtarmaya çalışır. Bütün oyuncuları esir alınan ya da kalesine rakip oyuncu tarafından dokunulan grup oyunu kaybeder.

AH BENİM TURNAM

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular el ele tutuşarak daire şeklinde sıralanırlar. Bir yandan aşağıdaki tekerlemeyi söylerken bir yandan da sözlere uygun hareketler yaparlar.

Ah benim turnam, yeşil başlı turnam (Daire şeklinde el ele tutuşarak dönerler.).

Otur dersem oturur (Oyuncular otururlar.),
Kalk dersem kalkar (Oyuncular kalkarlar.).

Büzül dersem büzülür (El ele tutuşarak halkanın ortasına doğru yürürler.),
Süzül dersem süzülür (El ele tutuşarak halkanın dışına doğru yürürler.).

Darıl dersem darılır (Oyuncular kollarını bağlayarak, sırt sırta dönerler.).
Sarıl dersem sarılır (Her oyuncu yanındaki arkadaşına sarılır.).

Eller şap, şap, şap (Oyuncular ellerini çırparlar.).
Ayaklar rap, rap, rap (Oyuncular ayaklarını yere vururlar.).

Bir şöyle, bir böyle (Oyuncular elleri belde sağa sola dönerler.).
Dans edelim seninle (Oyuncular kol kola girerek dans ederler.).

AKŞAM EBESİ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Akşamları oynanan bir oyundur. Tüm oyuncular oyun alanında toplanır. Bu oyunu oynamaya karar veren oyunculardan biri aniden diğerinin omzuna dokunarak aşağıdaki tekerlemeyi söyler ve oyunu başlatır.

Akşam ebesi, akşam ebesi, kızlar kalesi, kızlar kalesi.

Oyun başlatılınca tüm oyuncular ebeden kaçarlardı. Ebe onları kovalamaya başlar. Her ebe oyuncuya dokunurken aynı tekerlemeyi söyler.

ALTIN BİLEZİK OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Her yerde oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEME: Bilezik.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla oyunu yönetecek oyuncu ve bir ebe seçilir. Diğer oyuncular daire şeklinde sıralanırlar. Ebe olan oyuncu ortaya geçer. Ebe yere yatarak kollarıyla yüzünü kapatır. Oyunu yönetecek oyuncu ebenin sırtına bileziği bırakır. Ebe ona kadar sayar, bu sırada oyun yöneticisi oyunculardan birini parmağıyla göstererek seçer. Seçilen oyuncu bileziği alır ve saklar. Ebe ayağa kalkar. Tüm oyuncular el çırparak oyunun tekerlemesini söyler.

Bileziğini aldılar.
Hem de alıp kaçtılar.
Bil bakalım alan kim?
Bilemezsen ebesin!

Ebenin üç tahmin hakkı vardır. Bilemezse ebeliğe devam eder. Bilirse bileziği saklayan oyuncu ebe olur. Yeni ebe ile oyuna devam edilir.

ALKUÇ BALKUÇ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Mendil.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyun alanının yaklaşık on metre kadar uzağına bir çizgi çizilir. Sayışmayla bir ebe seçilir. Seçilen ebe mendili avuçlarının arasında saklar. Diğer oyuncular yarım daire şeklinde yan yana sıralanırlar.

Alkuç Balkuç,
Al da beni Halep'e uç.

Ebenin elindeki mendili bırakabileceği şekilde avuçlarını açarak beklerler. Ebe oyuncuların avuçlarına dokunarak yukarıdaki tekerlemeyi söyler.

Ebe avucunda sakladığı mendili kimseye fark ettirmeden bir oyuncunun avucuna bırakır. "Al da uç." der. Bu oyuncu önceden çizilen çizgiye kadar koşar. Ebe çizgideki oyuncuya kimi seçtiğini sorar. Seçilen oyuncu onu sırtında oyun alanına taşır. Taşınan oyuncu yeni oyunda ebe olur. Oyun bu şekilde sürer.

AMBARA VURDUM BİR TEKME

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular el ele tutuşarak daire şeklinde sıralanırlar. Bir yandan şarkıyı söylerken bir yandan da sözlere uygun hareketler yaparlar.

Ambara vurdum bir tekme, bir tekme (Eller belde tekme atar gibi yapılır.).
Ambarın kapısı açıldı, açıldı (Kollar yanlara doğru açılarak, kapı açma hareketi yapılır.).
İncide boncuk saçıldı, saçıldı (Eller önde, sağa sola sallanır.).
Limonu da böyle keserler, keserler (Oyuncular limon kesiyormuş gibi yaparlar.).
Suşunu da şöyle sıkırlar, sıkırlar (Oyuncular limon sıkıyormuş gibi yaparlar.).
Sonrada böyle içerler, içerler (Oyuncular limon suşunu içiyormuş gibi yaparlar.).
Çamaşırını şöyle yıkarlar, yıkarlar (Oyuncular çamaşır yıkıyormuş gibi yaparlar.).
Çamaşırını şöyle sıkırlar, sıkırlar (Oyuncular çamaşır sıkıyormuş gibi yaparlar.).
Sonra da böyle asarlar, asarlar (Oyuncular çamaşır asıyormuş gibi yaparlar.).

AMİRAL BATTI

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: İki kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Kâğıt, kalem.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular kâğıtlarına iki büyük kare çizerler. Bunları enine ve boyuna onar çizgi ile 100 kareye bölerler. Küçük kareleri tanımlamak amacıyla büyük karelerin üst tarafına A 'dan başlayarak harfler, sol kenarına da 1' den 10' a kadar rakamlar yazılır. Büyük karelerden biri oyuncunun kendi savaş alanı, diğeri rakibinin savaş alanıdır. Her oyuncu kendi savaş alanının kareleri içerisine gemileri yerleştirir.

- 1 adet: Amiral: XXXX
- 2 adet: Kruvazör: XXX
- 3 adet: Muhrip: XX
- 4 adet: Denizaltı: X

	a	b	c	d	e	f	g	h	i
1									
2		X						X	X
3		X			X			X	
4								X	
5			X	X	X	X			
6									
7		X				X			
8									
9		X	X	X			X		X
10							X		

	a	b	c	d	e	f	g	h	i
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Oyunculardan biri elindeki boş kareler üzerinden önce bir rakam sonra da bir harf söyleyerek rakibinin gemilerinin karesini bulmaya çalışır(Oyundaki ifadesi ile rakibinin bir karesine ateş eder.). İsabetli atışta da gemiyi batırılmış olur. Örneğin 9'un b'si, 9'un c'si ve 9'un d'si gibi. Gemileri saldırıya uğrayan oyuncu da karşısındakine "Amiral yara aldı." "Bir denizaltı battı." şeklinde bilgiler verir. Üç atıştan sonra sıra öbür oyuncuya geçer. Aynı zamanda oyuncu, kâğıdındaki diğer büyük kareden de rakibinin durumunu takip eder. Hangi oyuncunun amirali önce batarsa oyunu kaybeder.

ANNEM BANA TULUMBADAN SU ÇEKER

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Her yerde oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Karşılıklı iki oyuncu el ele tutuşarak oyunun şarkısını söylerler.

Annem bana tulumbadan
Su çeker, su çeker.
Halka da boynumdan geçer,
Halka da boynumdan geçer.

El ele tutuşan oyuncular, şarkıyı söylerken tuttuğukları ellerini yukarı kaldırarak kollarının altından geçerler. Çocukların eğlenerek oynadığı bir oyundur.

ARABİSTAN BUĞDAYLARI

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular daire şeklinde sıralanırlar ve yere çömelirler. Sayışmayla bir ebe seçilir. Oyuncular aşağıdaki şarkıyı söylerken ebe, sırtlarına dokunarak oyuncuların etrafında dolaşır.

Arabistan buğdayları,
Severler sevileni.
Kız seni almağa geldim.
Hâlini sormağa geldim.
Çık aradan, çık aradan.

Şarkı bitiminde en son dokunulan oyuncu çömeldiği yerden kalkarak ebenin arkasına geçer. Oyun bütün oyuncular ebenin arkasına sıralanıncaya kadar sürer.

AŞIK OYUNU (TOPUZAR)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Aşık kemikleri, küçük yassı taşlar.

OYUNUN OYNANIŞI

Aşık oyununun tarihi ilk çağlara kadar uzanır. Aşıklar boyanıp, ağır olması için ortaları delinerek içlerine kurşun akıtılır. Aşık kemikleri İç Asya kavimleri Yunan ve Roma halkı tarafından zar amacıyla kullanılmıştır. Ayrıca Ankara Hitit Müzesindeki bir kabartmada aşık oynayan kral çocukları görülmektedir. Küçükbaş hayvanların ayağından elde edilen kemikle oynanır. Bu kemiğe “aşık kemiği” denir.

Oyuna başlamadan önce tüm oyuncuların yere dizeceği aşık sayısı belirlenir. Her oyuncu belirlenen sayıdaki aşığı çizgi oluşturacak şekilde yan yana sıralar. Yaklaşık dört metre uzaklığa başlangıç çizgisi çizilir. Oyuncular bu çizgiden “soka” adı verilen yassı küçük taşlarla aşıklara atış yaparlar. Her oyuncu vurduğu aşığı alır. Kalan aşıklara “soka”nın bulunduğu yerden atış yapar. Oyuncunun vurduğu aşıklar kendisinin olur. Ortadaki aşıklar bitinceye kadar oyuna devam edilir.

Günümüzde hâlen Anadolu'nun çeşitli yerlerinde keyifle oynanan bir oyundur.

“Önce çocuğun duyu organları eğitilmelidir. Bu da ancak oyunla olur.”

J. J. Rousseau

ATEŞ, TOPRAK, HAVA, SU OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Yumuşak bir top ya da düğüm atılmış mendil.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular daire şeklinde sıralanırlar. Sayışmayla oyuna başlayacak oyuncu seçilir. Seçilen oyuncu elindeki topu istediği oyuncuya atar. Topu atarken “Ateş, toprak, hava, su” kelimelerinden birini söyler.

“Ateş” denildiğinde yakalayan oyuncu sessizce durur. “Toprak” dediğinde topu yakalayan oyuncu kara hayvanlarından bir tanesini söyler. “Su” dediğinde topu yakalayan oyuncu suda yaşayan hayvanlardan birinin adını söyler.

“Hava” denildiğinde topu yakalayan oyuncu uçabilen hayvanlardan birini söyler. Tüm oyuncular top geldiğinde on saniye içinde hayvanların isimlerini söylemek zorundadır. Söyleyemeyen oyuncu yanar. Sona kalan oyuncu oyunu kazanır.

BABADİK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Top, yedi adet yassı taş.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular iki gruba ayrılır. Yassı taşlar üst üste dizilir. Amaç, altı yedi metre uzaktan topu yuvarlayarak taşları yıkmaktır. Atış yapıp taşlar yıkılınca oyun başlar. Top karşı takımdadır. Atışı yapan grup yıktıkları taşları tekrar üst üste dizmeye çalışırken diğer grup ellerindeki topu elden ele geçirerek onları vurmaya çalışır.

Topla vurulan oyun dışı kalır. Eğer vurulmaya çalışılan kişi atılan topu yakalayabilirse topu rakiplerinin alamayacağı yere fırlatarak takıma zaman kazandırmış olur. Onlar bu sırada taşları üst üste dizmeye çalışırlar.

Tüm taşları dizen grup oyunu kazanır. Gruptaki oyuncuların tamamı taşları dizmeden rakipler tarafından vurulursa oyunu kaybederler.

BALIK AĞI OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Seçilen ebe diğer oyuncularını yakalamaya çalışır.

Yakalanan her oyuncu el ele tutuşarak örümcek ağını oluşturur. Ağı oluşturan oyuncular hep birlikte diğerlerini yakalamaya çalışırlar.

Oyuncuların tamamı ağa dâhil olduğunda oyun biter.

BALIK BATTI OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Havlu, bez parçası vb.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Oyuncular daire şeklinde sıralanarak otururlar. Ebe dairenin ortasına geçer.

Havlunun bir ucunu düğümleyerek top hâline getirirler. Oyuncular havluyu elden ele dolaştırırlar, ebeye göstermeden sırtına vurmaya çalışırlar.

Ebe, havluyu oyuncuların elinden yakalamaya çalışır. Elinde havlu ile yakalanan oyuncu ebe olur.

BEŞTAŞ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: İki kişi

KULLANILAN MALZEMELER: 5 adet misket büyüklüğünde yuvarlak taş.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyun beş bölümden oluşur. Kurayla oyuna başlayacak oyuncu belirlenir. Belirlenen oyuncu avucuna topladığı taşları yere atar. Yerden bir taş alarak havaya atar. Aynı anda yerden başka bir taş alıp havaya attığı taşı tutar. Oyuncu yerdeki tüm taşları teker teker aynı şekilde toplar. Böylece oyuncu birinci bölümü bitirip ikinci bölüme geçmiş olur.

- İkinci bölüme avucundaki taşları yere atarak başlar. Bu bölümde oyuncu yerdeki taşları ikişer ikişer toplamak zorundadır.
- Üçüncü bölümde oyuncu avucundaki taşları yere atarak yerdeki üç taşı önce alır. Sonra kalan tek taşı alır.
- Dördüncü bölümde oyuncu bir taşı havaya atıp elindeki dört taşı yere bırakır. Ardından yakaladığı taşı tekrar havaya fırlatarak yerdeki dört taşı avucuna alır ve havaya attığı taşı tutar.

- Beşinci bölümde oyuncu avucundaki taşları yere atar. İçinden bir tanesini seçer. Oyuncu baş parmağı ve işaret parmağıyla bir elini kale gibi kullanır. Diğer eliyle yerdeki taşları teker teker kaleden geçirir. Oyuncunun elindeki taş, her defasında havaya bir kez fırlatılır. Oyuncu havaya attığı taşı yere düşürürse ya da oyunun kuralı dışında hareket ederse yanar. Diğer oyuncu oyuna başlar. Sonra avucundaki bütün taşları havaya atıp avucunun tersi ile yakalamaya çalışır, yakaladığı taşları avucunun içine alır. Aldığı taş kadar puan alır. En çok puan toplayan oyuncu oyunu kazanır. Oyunda dört kişi varsa oyuncular ikişerli grup oluşturabilirler. Her oyuncu eşinin kaldığı yerden oyuna devam eder.

BİRBİRİMİZİ BIRAKMAYALIM OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Dört top, tebeşir, halat.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla hakem seçilir. Oyuncular dört farklı grup oluştururlar. Oyun alanına büyük bir kare çizilir. Gruplar karenin köşelerine yerleşirler. Gruptaki oyuncular arka arkaya dizilir. Birbirlerinin belinden sıkıca tutarlar.

En son oyunculardan bir metre uzağa toplar yerleştirilir. Çizilen karenin büyüklüğündeki halat, iki ucundan başlanır. Grupların ilk oyuncuları karenin köşelerinden halatı tutarlar.

Hakemin "Başla." komutuyla tüm gruplar halatı toplara doğru çekmeye başlarlar. Hangi grubun son oyuncusu topa önce dokunursa o grup oyunu kazanır.

BİRDİRBİR

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Seçilen ebe elleri dizlerinden aşağıda olacak şekilde eğilir. Diğer oyuncular ebenin üzerinden ellerini koyarak atlar. Atlayamayan oyuncu yanar ve ebe olur. Çeşitli yörelerde atlama işlemi tekerleme eşliğinde yapılır.

Oyun, iki ebe seçilerek ve atlayış mesafesi artırılarak da oynanabilir.

Bazı yörelerde, oyuncular atladıktan sonra ikişer adım öteye eğilerek sıralanırlar. Sıradaki oyuncu, eğilen oyuncuların tümünün üzerinden atlar.

Birdirbir

Yerin dibine gir

İkidir iki

Arkamdaki kara tilki

Üçtür üç

Karpuz kesmesi çok güç

Dördüm dört

Dört vurmali (Atlarken ebenin üzerine kısa bir süre oturulur.)

Beşim fes kelleyi kes (Bir el kılıç gibi yapılarak, ebenin ensesine vurulur.)

Altıyım atladım

Yediyim yel gibi

Sekizim sek sek (Sekerek atlamaya gidilir.)

Dokuzum durak (Atlayan oyuncu, atladıktan sonra durur, diğer oyuncular ona dokunmadan atlarlar.)

Onum oturak (Atlayan oyuncu yere oturur)

On birim çift minare (Ebe biraz daha yükselir.)

On ikiyim fındık kırmalı

BOM

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

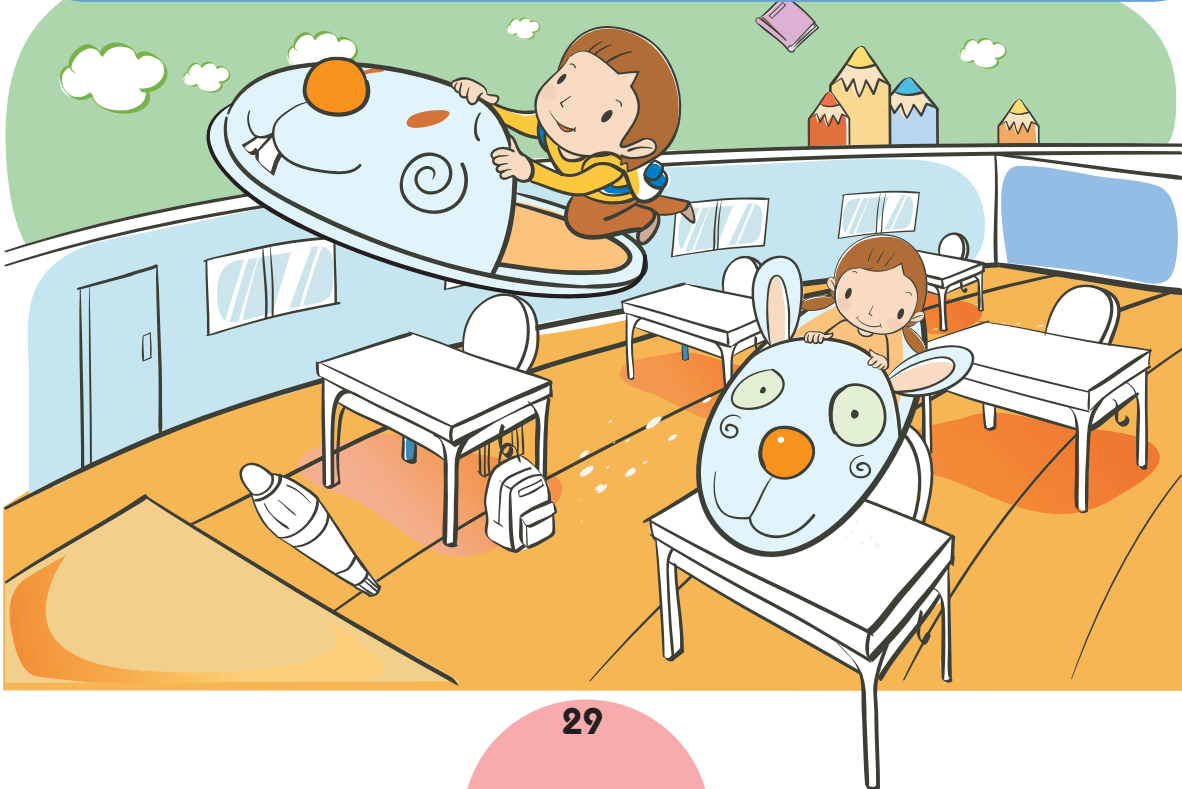
Oyuncular birden başlayarak saymaya başlarlar. Arka arkaya her oyuncu bir sayı söyler. Önceden belirlenen bir sayıya ve onun katlarına denk gelen öğrenciler bom der. Şaşırın, yanlış sayı söyleyen ve bom demeyi unutan oyuncular yanar. Sayma işlemi kaldığı yerden devam eder. Oyun bir kişi kalıncaya kadar sürer.

5 ve 5'in katlarına göre bom oyunu:

1-2-3-4-bom-6-7-8-9-bom-11-12-13-14-bom-16-17-18-19-bom

“Çocuk oyunla büyümelidir.”

Eflatun

CIZ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEME: Cız (Bilye.)

OYUNUN OYNANIŞI

Bu oyunda bilyeye “cız” adı verilir. Genellikle güzel havalarda oynanır. Tüm oyuncular oyun alanında toplanırlar. Oyun alanının ortasına bir daire çizilir.

Her oyuncunun elinde yaklaşık on beş tane cız bulunur. Oyuncular önceden belirlenen sayıda cızı çizilen dairenin içerisine koyarlar. Yaklaşık elli cm. mesafeden atış yaparak cızları çizginin dışına çıkartmaya çalışırlar.

Oyuncu daire dışına çıkarabildiği cızları kazanmış olur. Ortadaki cızlar bitinceye kadar oyuna devam edilir.

cicoz

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Uzun bir ip, bir yüzük

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular bir halka oluştururlar. İpe yüzük takılır daha sonra ipin iki ucu bağlanır. Oyuncular sayışarak bir ebe seçerler. Ebe halkanın ortasına geçer. Halka oluşturan oyuncular, elleriyle ipi tutarak ebeye göstermeden yüzüğü elden ele dolaştırırlar. Bu sırada aşağıdaki tekerleme söylenir.

Al cicozu
Ver cicozu
Gitti cicoz
Geldi cicoz
Hani ya cicoz
Kimde cicoz
Bende cicoz

Oyunda yüzük, cicoz adını alır. Tekerlemenin sonunda ebe, yüzüğün kimin elinde olduğunu söyler. Söylediği oyuncuda değilse oyun tekrar edilir. Yüzük söylediği oyuncuda ise yeni ebe seçilir.

CİLBETİR OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Oyuncu sayısı kadar ince ve esnek çubuk.

OYUNUN OYNANIŞI

Tüm oyuncular yan yana sıralanır. Oyuncular ellerindeki ince ve esnek çubuğu toprağa batırırlar. Batırdıkları çubuğun diğer ucunu geriye doğru çekerek esnetirler. Çubuğun en fazla esnediği anda aniden ellerinden bırakırlar.

Çubuklar ileriye doğru fırlar. En uzağa çubuğu fırlatan oyuncu ebe olur. Bu ebeye "güdekçi" denir. Güdekçi yerdeki çubukları toplayarak sahiplerine dağıtır.

Çubukların fırlatılması sırasında dikkatli olunmalı!

Kendi çubuğunu oyunculardan yaklaşık bir metre kadar uzağa paralel olarak yere bırakır. Tüm oyuncular tekrar çubuklarını gerdirek güdekçinin çubuğunun üzerinden atlatmaya çalışır. Çubuğu en uzağa atan kazanır. Kazanan oyuncu yeni oyunda güdekçi olur.

CUMBARA (KUYU)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: En az altı kişiyle oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Tenis topu büyüklüğünde lastik top.

OYUNUN OYNANIŞI

Düzgün bir toprak zemin üzerine toptan daha büyük bir kuyu kazılır. Bu kuyunun adı “cumbara”dır. Cumbara kuyusunun bir karış çevresine ön tarafı açık kalacak şekilde, oyuncu sayısından bir eksik olmak üzere cumbaradan daha küçük kuyular kazılır. Ebenin dışındaki oyuncular kendilerine birer kuyu seçerler. Bu kuyulardan yaklaşık beş altı metre uzakta bir başlangıç noktası belirlenir. Oyuncular arasından sayışma ile ebe seçilir. Ebe başlama noktasına gider. Diğer oyuncular kuyuların etrafında kendi kuyusuna yakın şekilde dizilir. Başlangıç noktasındaki ebe topu yerden yuvarlar.

Top oyunculardan birinin kuyusuna girerse kuyunun sahibi süratle koşup kuyudaki topu alır. Bu arada diğer oyuncular hızla sağa sola kaçırlar. Topu alan oyuncu gözüne kestirdiği ya da kendisine en yakın kişiye fırlatır.

Eğer attığı kişiyi vurursa vurduğu yerden vurulan kişinin sırtına binerek birlikte kuyuların yanına koşarak gelirler. Eğer vuramaz ise bu durumun tersi olur. Eğer top cumbaraya girerse hep bir ağızdan “cumbara” diye bağıarak sağa sola kaçırlar. Bu defa ebe koşarak topu alır ve vurabileceği kişiye fırlatır. Vurması ya da vuramaması hâlinde aynı işlem uygulanır. Daha sonra sırtına binilen kişi ebe olur. Onun kuyusunu önceki ebe alır. Ebe topu hiçbir kuyuya girdiremezse atış tekrarlanır. Oyun bu şekilde devam eder.

CÜCÜK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Top ve yassı taşlar.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışarak ebe seçilir. Oyun alanına daire çizilir. Daireden yaklaşık üç metre uzağa başlama çizgisi çizilir. Top, dairenin ortasına konulur. Ebe, topun başına geçer. Tüm oyuncular başlangıç çizgisinde sıralanırlar. Oyuncular ellerindeki yassı taşlarla topu vurarak dairenin dışına çıkartmaya çalışırlar.

Ebenin, daire dışına çıkan topu tekrar yerine koyması gerekir. Taşı atıp topu dışarı çıkaramayan oyuncular taşlarının yanında beklerler.

Oyunculardan biri topu dairenin dışına çıkardığında taşlarını bekleyen oyuncular ebe topu yerine getirinceye kadar taşın üzerine basıp sürükleyerek dairenin yanına getirirler. Taşını sürükleyen ya da taşının üzerine basmamış oyuncuya ebe dokunabilir. Dokunduğu oyuncu ebe olur.

ÇAMURDA ÇİVİ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: En az iki kişi ile oynanır.

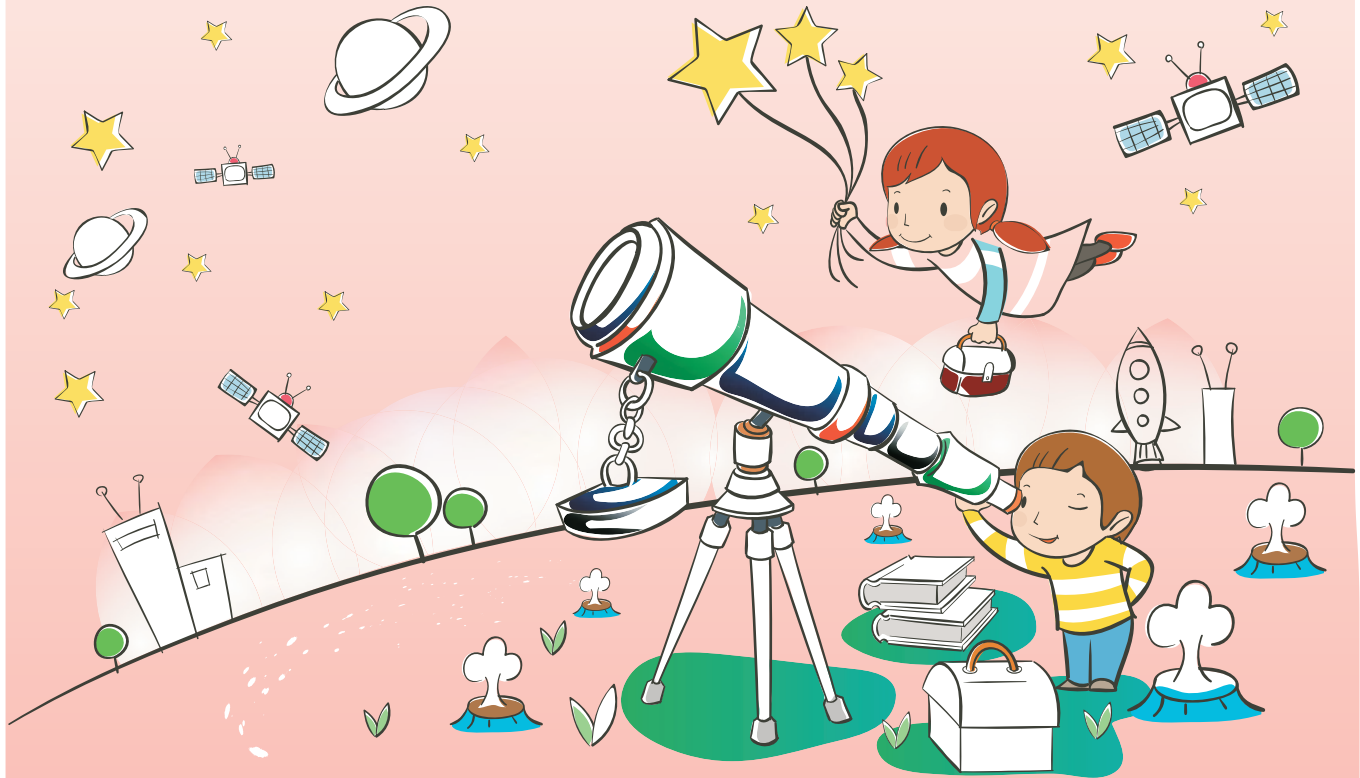
KULLANILAN MALZEMELER: Oyuncu sayısı kadar çivi.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyunda bir merkez nokta belirlenir. Sayışmayla oyuna başlayacak oyuncu seçilir. Seçilen oyuncu belirlenen merkez noktaya çivisini atmaya çalışır. Merkez noktaya en çok yaklaşan oyuna başlar. Merkez noktadan çivisinin battığı noktaya bir çizgi çizer. Diğer oyuncu da merkez noktadan kendi çivisinin battığı yere çizgisini çizer. Oyuncular, çivilerini atarak çizgilerini uzatırlar. Çivisini çizgi çizilemeyecek noktaya atan ya da çivisini batıramayan oyuncu yanar. Sıra diğer oyuncuya geçer. Rakibinin çizgisini kendi çizgisiyle kesen oyuncu oyunu kazanmış olur.

“Güzel sanatın başlangıcı oyundur.”

Chiller

ÇATLAK PATLAK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular daire oluştururlar. Daha sonra ellerini açarak birbirlerinin ellerinin üzerine koyarlar. Sağ ellerinin üstte, sol ellerinin altta olmasına dikkat ederler. Çocuklar aynı zamanda oyunun şarkısını söylemeye başlarlar.

Çatlak patlak yusuvarlak
Kremalı börek sütlü çörek
Çek dostum çek
Arabani buradan çek

Oyuncular şarkıyı söylerken birbirlerinin ellerine vururlar. Şarkının en sonuna kalan oyuncu arkadaşını şaşırtarak eline vurmasını engeller.

Eline vurulan oyuncu oyundan çıkar.
Eline vurulmasını engellerse diğer oyuncu çıkar. Sona kalan oyuncu oyunu kazanır.

ÇELİK ÇOMAK (MED DEĞNEK)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: İki adet 25 cm, iki adet 70 cm uzunluğunda dört adet sopa.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla atış yapacak oyuncu belirlenir. Oyunda yaklaşık 25 cm uzunluğundaki sopa çelik, 70 cm uzunluğundaki sopa da çomak olarak adlandırılır. Yere küçük bir çukur açılır. Çelik üzerine konulur.

Atış yapacak oyuncu elindeki çomağı çeliğin altındaki çukura daldırarak çeliği hızlı bir hamle ile uzağa doğru fırlatmaya çalışır. Diğer oyuncu, çeliğin yaklaşık 20 m kadar uzağında bekleyerek onu yakalamaya ya da çomakla onu vurmaya çalışır.

Vurur ya da yakalarsa oyun sırası kendisine geçer. Vuramazsa çeliği yerden alır. Aynı anda rakip oyuncu elindeki çomağı çukurun üzerine koyar. Çeliği düştüğü yerden alıp, buradan çomağı vurmaya çalışır.

Çomağı vurursa atış sırası kendisine geçer. Vuramaz ise atışı yapan oyuncu çomağı ile yerdeki çeliği havalandırıp vurarak uzağa atar. Aynı şekilde üç kez vuruş yapar. Rakip oyuncu çukur ile çelik arasındaki mesafeyi üç adımda alırsa oyun sırası kendisine geçer. Atlama sonunda mesafeyi aşamazsa diğer oyuncu aynı mesafeyi adımlarıyla sayar. En çok sayı yapan oyunu kazanır.

ÇEMBER

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Beş-altı kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Top.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla oyuna başlayacak oyuncu seçilir. Her oyuncu daire oluşturacak şekilde yan yana gelir ve kendine bir çember çizerek ortasına geçer. Sayışmayla seçilen oyuncu topu eliyle diğer oyuncunun üzerine atarak oyunu başlatır. Kendisine top atılan oyuncu topu kafa, ayak, omuz ve göğsünü kullanarak diğer oyuncuya atar. Oyuncular topa elle dokunamazlar. Topu kendi çemberinin içine düşüren ya da diğer çemberlerin dışına düşüren oyuncu ceza alır. Oluşturulan dairelerin dışına topu atan oyuncu da cezalı duruma düşer. Üç kez ceza alan oyuncu oyundan çıkarılır. Oyun sonunda hiç hata yapmayan oyuncu ödüllendirilir.

ÇİÇEK OYUNU

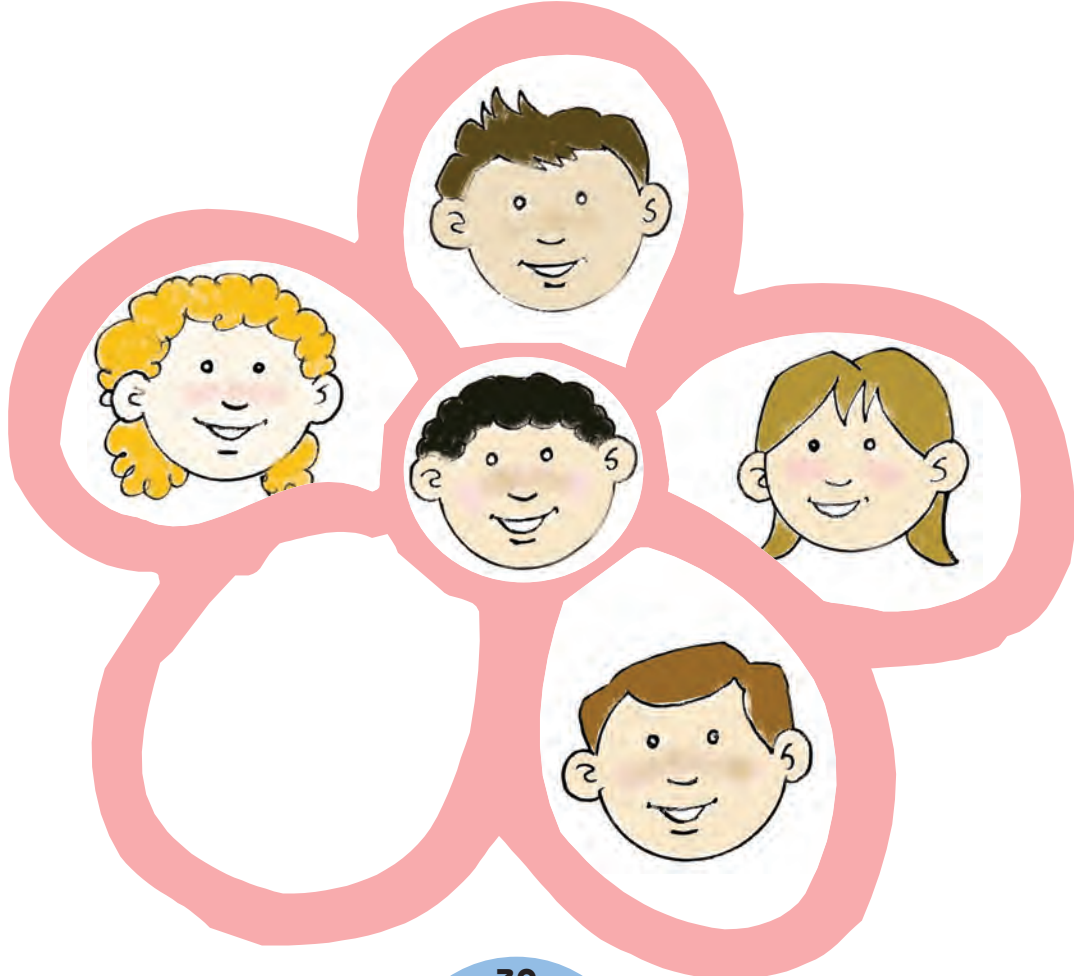
OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Tebeşir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncu sayısı kadar yaprakları olan büyük bir çiçek oyun alanının ortasına çizilir. Tüm oyuncular çiçeğin yapraklarına yerleşirler. Oyuncuların hepsi kendilerine bir renk seçerler. Sayışmayla ilk rengi söyleyecek oyuncu belirlenir. Belirlenen oyuncu hangi rengi söylerse o oyuncu çiçeğin ortasına geçer. “Çiçek” diye bağırır. Bu esnada tüm oyuncular en uzak noktalara kaçarlar. Ortadaki oyuncunun sesini duyar duymaz her oyuncu olduğu yerde kalır. Ortadaki oyuncu kendisine en yakın olan oyuncuya üç adımda ulaşmaya çalışır. Üç adımda ulaşabilirse puanı ortadaki oyuncu kazanır. Eğer ulaşamazsa puanı diğer oyuncu kazanır. Oyunun sonunda tüm oyuncuların puanları karşılaştırılır. Puanı en yüksek olan oyunu kazanır.

ÇİFT İP

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Eşit uzunlukta iki ip.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla iki oyuncu belirlenir. Çift ip oyunun çok iyi ip atlayanlar oynayabilir. Belirlenen oyuncular iplerin iki ucundan tutarak ters yönde ipleri çevirirler.

Diğer oyuncular yanmadan iplerin ortasında atlamaya çalışırlar.

İpi tutan oyunculardan biri “çulluk” dediğinde tüm oyuncular aynı anda iplerin ortasına girerek atlamaya çalışır. Atlayamayan oyuncular ebe olur.

ÇİLEK ÇİÇEK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyunu yönetecek oyuncu sayımayla seçilir. Oyun yöneticisi “çilek ve çiçek” komutlarını verir. Çiçek komutuyla tüm oyuncular ellerini kullanarak çiçek gibi açılırlar. Çilek komutuyla ise ellerini indirerek kapanırlar. Komutlarda şaşırın oyuncu oyundan çıkar. Oyun yöneticisi komutları hızlandırarak oyuncuları şaşırtmaya çalışır. Sona kalan oyuncu oyunu kazanır.

ÇİNGİRE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup oyunudur.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Gruptaki oyuncu sayısı 6-7 kişiyi geçmemelidir. Oyun için kale belirlenir. Ağaç, direk, duvar kale olabilir. Ebe olacak grup kura ile belirlenir. Ebe olan grup kalede kalır. Diğer grubun kaleyi ele geçirmesini engellerken bu grubun oyuncularını yakalamaya çalışır. Yakalanan oyuncu oyundan çıkar. Eğer yakalanmadan kale seçilen yere üç kere vurursa grup oyuncu kazanmış olur. Ebe olma sırası diğer gruba geçer.

ÇİNÇON

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: En az üç kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEME: İp.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyun beş seviyede oynanır. Birinci seviyede ip ayak bileklerinde, ikinci seviyede bileklerle diz hizasında, üçüncü seviyede dizde, dördüncü seviyede baldırda, beşinci seviyede kalça hizasında olur.

İki oyuncu karşılıklı durarak ipi ayaklarıyla gererler. Diğer oyuncular ip ayaklarının arasında olacak şekilde sağa ve sola zıplarlar. Bu zıplama dörde kadar sürer. Beşincide ayaklar ipin dışında kalır. Altıda ipin içine zıplarlar. Yedide ayak ipin içinde kalır.

Sekizde ayaklar ipin içinde kapanır. Dokuzda iplere basılır. İpi basma birinci ve ikinci seviyede olur. Üçüncü, dördüncü ve beşinci seviyede ayaklar ipin dışında kalır. Hata yapan oyuncu yanar, ipe geren oyuncularından birinin yerine geçer.

ÇÖMÇE GELİN

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: İki tahta çubuk, bir elbise.

OYUNUN OYNANIŞI

Çömçe gelin oyunu kuraklığın hüküm sürdüğü, toprağın çatladığı yıllarda yağmura ihtiyaç duyulduğunda çocuklar arasında oynanır.

İki tahta çubuk çapraz konumda ortasından bağlanır. Üzerine elbise giydirilir. Çubukların ucuna bezden bebek kafası yapılır. İstenirse kolları da eklenebilir. Bu şekilde hazırlanan çömçe gelini çocuklar ellerine alarak mahallede dolaşırlar. Mahallede dolaşırken aşağıdaki tekerlemeyi söyleyerek kapıları çalarlar.

Çömçe gelin nar ister.
Allah'tan rahmet ister.
Bir koyun kurban ister.
Balıklara yem ister.
Ver Allah'ım ver,
Bir yağmurdan bir sel.

İki çocuk çömçe gelini taşıırken diğer çocuklar arkalarından gelirler. Çocukların uğradıkları evlerde çömçe gelinin üzerine bir kova veya bir tasla su dökülür. Çömçe geline su dökülürken çocuklar eğlenirler ve bağışırlar. Uğradıkları evlerde çocuklar varsa onlar da bu oyuna katılırlar. Küçük bir grupla başlayan oyun gittikçe kalabalıklaşır ve daha da zevkli hâle gelir.

ÇÖMEL KURTUL

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla bir ebe seçilir. Diğer oyuncular oyun alanına dağılırlar. Ebe onları yakalamaya çalışır.

Yakalanmak üzere olan oyuncu çömelerek ebeye yakalanmaktan kurtulur.

Çömelmeden yakalanan oyuncu ebe olur. Çömelen oyuncuya diğer oyuncular dokunarak onu oyuna dâhil ederler.

ÇÖMLEĞİMDE NE VAR?

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Diğer oyuncular daire şeklinde sıralanıp çömelirler. Ebe dairenin etrafında dolaşır.

Bir oyuncunun önünde durur ve sorar.

Ebe – Çömleğimde ne var?

Oyuncu – Yağ var. Bal var.

Ebe – Satar mısın?

Oyuncu – Satmam.

Ebe – Tattırır mısın?

Oyuncu – Tattırmam.

Ebe oturan oyuncunun eline vurur, “Al öyleyse sen o yoldan, ben bu yoldan...” der ve ardından ebe ile bu oyuncu dairenin etrafında dolaşarak aynı yere gelmek üzere zıt yönlerde doğru koşarlar. İki oyuncu boşalan yere önce gelip oturmaya çalışır. Oturamayan oyuncu ebe olur.

DAVACI KİM?

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Dört kişiyle oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Kâğıt, kalem.

OYUNUN OYNANIŞI

Ayrı ayrı kâğıtlara “hâkim, davacı, suçlu, polis” yazılır. Bu kâğıtlar katlanır ve karıştırılır. Oyuncular bu kâğıtlardan birer tane seçerler. Seçilen her kâğıttaki isim oyuncunun rolünü belirler. Hâkim rolündeki oyuncu “Davacı kim?” sorusuyla oyuna başlar. Davacı rolündeki oyuncu “Benim.” der. Hâkim bu sefer “Suçlu nerede?” diye sorar. Davacı suçluyu bulmaya çalışır. Davacı diğer iki oyuncudan birini suçlu diye gösterir. Eğer suçluyu bulabilirse ceza almaz. Ama polisi işaret ederse ceza alır. Hâkim cezayı belirler. Polis verilen cezayı uygular.

“Vücudun ve fikrin gelişiminde, oyunun rolü başta gelir. Bunu böylece bil; programını ona göre düzenle!”

Guts Muths

DENGE OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: 2 adet top.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla hakem seçilir. Oyuna başlamadan önce yaklaşık 5 metre arayla başlangıç ve bitiş çizgisi çizilir. Tüm oyuncular iki gruba ayrılarak başlangıç çizgisinde sıralanırlar.

Gruptaki oyuncular ikişer ikişer, bitiş çizgisine kadar sırtlarında top taşırlar. Yere düşürmeden taşınan her top için 1 puan alınır.

Bitiş çizgisine varan oyuncular, topu başlangıç çizgisinde bekleyen oyunculara atarlar. Tüm oyuncular bitiş çizgisine vardığında en çok puan toplayan grup oyunu kazanır. Eğer puanlar eşitse oyunu ilk önce tamamlayan grup kazanır.

DEVE CÜCE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyunu yönetecek oyuncu sayışmayla seçilir. Oyun yöneticisi “deve ve cüce” komutlarını verir. Deve komutuyla tüm oyuncular ayağa kalkar. Cüce komutuyla ise tüm oyuncular otururlar. Komutlarda şaşıran oyuncu oyundan çıkar. Oyun yöneticisi komutları hızlandırarak oyuncuları şaşırtmaya çalışır. Sona kalan oyuncu oyunu kazanır.

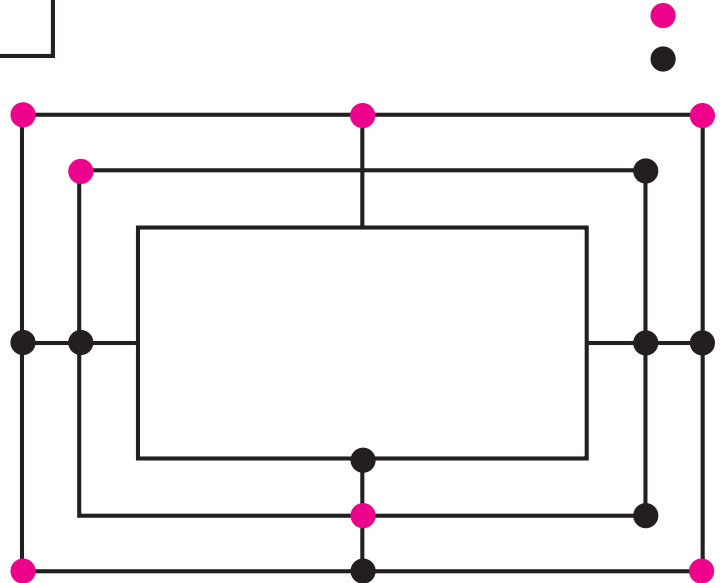
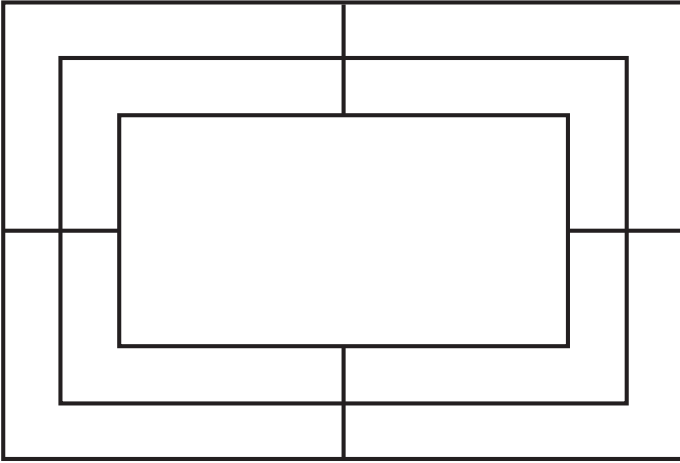

DOKUZ TAŞ (CIRTCAK)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: İki kişi ile oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: İki farklı renkte dokuz taş.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyun alanına aşağıdaki şekil çizilir. Oyuna başlayacak oyuncu kurayla belirlenir. Kurada kazanan oyuncu ilk taşı koyar. Oyuncular sırayla ellerindeki taşları birer birer şeklin üzerine yerleştirirler. Oyuncular taşlarını hareket ettirerek kendi taşlarını aynı çizgi üzerinde sıralamaya çalışırlar. Üç taş aynı çizgi üzerinde sıralayan oyuncu rakip oyuncunun taşlarından istediğini alır. Oyuncu, rakibinin yan yana sıralanmış üçlü taşlarından birini alamaz. Oyunun sonunda üç taş kalan oyuncu taşlarını istediği şekilde yerleştirebilir. Oyuncu hamle yapamaz duruma geldiğinde ya da iki taşı kaldığında oyunu kaybeder.

EBE DAR YERDE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEME: Halat.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Halat iki ucundan bağlanır, bütün oyuncular halatı halka şeklinde tutar.

Ebe halkanın ortasına geçerek oyunculardan birisini yakalamaya çalışır. Diğer oyuncular halatı çekerek ebenin oyuncuyu yakalamasını engellerler.

Ebenin bir oyuncuyu yakalamasıyla oyun sona erer. Yeni oyunda, yakalanan oyuncu ebe olur.

EBE TURA BİR İKİ ÜÇ (TIMBİRTİP)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışma sonucu bir oyuncu ebe olur. Ebe, duvar ya da ağaç gibi bir yere yüzünü döner. Diğer oyuncular ebenin arkasına yaklaşık on metre kadar bir uzaklıkta dağınık şekilde dururlar. Ebe ellerini yüz hizasında avuç içleri duvara gelecek şekilde “Ebe tura bir iki üç” diyerek duvara vurur.

Diğer oyuncular ebenin arkasından yaklaşmaya çalışırlar. Ebe hızla geriye döndüğünde hangi oyuncuyu yürürken ya da kımıldarken görürse o oyuncu ebe olur. Diğer oyuncular sakin ve dikkatli bir şekilde ebe dönmeden yürümek zorundadırlar. Ebe döndüğünde kimse yerinden kımıldayamaz.

Ebeye görünmeden yaklaşıp dokunur ve kaçarlar. Ebe de tüm oyuncuları kovalar, kimi yakalarsa o ebe olur.

EL ARABASI OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesidir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla hakem seçilir. Oyun alanında başlama ve bitiş çizgisi çizilir. Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Her grubun üyeleri kendi aralarında tekrar ikişerli eşleşirler. Eşlerden biri ellerini yere koyar. Diğer oyuncu onun ayak bileklerinden tutarak bel hizasında havaya kaldırır ve el arabası şeklini oluşturur. Eşler bu şekilde başlangıç çizgisinde yerlerini alır.

Hakemin “Başla.” komutuyla harekete geçen eşler bitiş çizgisine vardıklarında yer değiştirerek başlangıç noktasına geri dönerler. Gruplardaki tüm eşler başlangıç noktasına döndüğünde oyun biter. Üyelerinin tamamı bitiş noktasına en erken dönen grup oyunu kazanır.

EL EL EPELEK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Üç-dört kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla oyun yöneticisi belirlenir. Oyuncular daire şeklinde sıralanırlar. Ellerini açarak düz zemin üzerine koyarlar. Oyun yöneticisi, oyuncuların parmaklarına dokunarak aşağıdaki tekerlemeyi söyler.

El el epelek,
Elden çıkan topalak.
Topalağın yarıısı,
Kara koyunun derisi.
Allı getir,
Pullu getir.
Çek çevreni, çek otur.

Tekerleme hangi çocuğun parmağında son bulursa o parmak kapatılır. Tüm parmakları kapanan ilk oyuncu oyunu kazanır. Bir sonraki turda oyun yöneticisi olur.

ELDEN ELE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

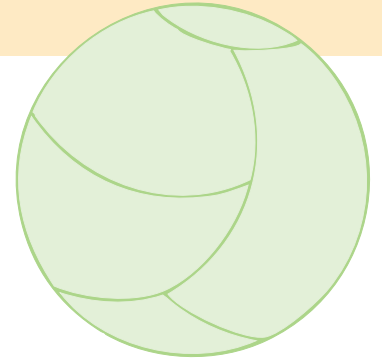
KULLANILAN MALZEMELER: İki adet top.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla hakem seçilir. Oyuncular iki gruba ayrılırlar. İki grubun oyuncuları da yan yana gelecek şekilde sıralanırlar. Grupların birinci oyuncuları ellerine topları alırlar. Hakemin "Başla." komutuyla ellerindeki topu başlarının arkalarındaki oyuncuya aktarırlar.

Elden ele giden topu en sondaki oyuncu olarak grubun başına geçer. Tüm oyuncular kendi sıraları gelince grubun başına geçerler. Grupların birinci oyuncuları tekrar başa geldiğinde en hızlı olan grup kazanır.

EL EL ÜSTÜNDE KİMİN ELİ VAR?

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışarak ebe seçilir. Ebe olan oyuncu yere yüzüstü kapanır. Diğer oyuncular ellerini ebenin sırtına üst üste koyarlar. Oyuncuların hepsi ellerini üst üste koyduktan sonra ebeye “El el üstünde kimin eli var?” sorusunu sorarlar. Ebe eğer bilirse eli en üstte olan oyuncu ebe olur. Bilemezse ebeye ceza vermek için “Davul mu? Zurna mı? İğne mi? İplik mi?” sorusu sorulur. Ebe davul derse avuç içi ile ebenin sırtına yavaşça vurulur. Ebe zurna derse ebenin kulağına bağırılır. Ebe iğne derse diğer oyuncular parmaklarıyla ebenin sırtına iğne batırmış gibi yaparlar. Ebe iplik derse diğer oyuncuları ebenin sırtına elleriyle dikiş diker gibi yaparlar.

“Oyun hayata hazırlıktır.”

Groos

ELLEM BÜLLEM

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Tüm oyuncular yere oturup ayaklarını öne doğru uzatır. Ebe çocukları tek tek sayarak aşağıdaki tekerlemeyi söyler.

Ellem büllem, epelek sepelek
Sarı kızın sarması
Kara koyunun dolması
Al bunu, çek şunu.

Tekerlemenin son bulduğu oyuncu ile ebe arasında aşağıdaki konuşmalar geçer.

- Èbe – Hamam önüne vardın mı?
Oyuncu – Vardım.
Èbe – Benim devemi gördün mü?
Oyuncu – Gördüm.
Èbe – Çullu muşdu, çulsuz muşdu?
Oyuncu – Çullu.
Èbe – Benim devem çulsuzdu, bilemedin.
Èbe – Develerime tuzlu su mu içirdin, tuzsuz su mu?
Oyuncu – Tuzlu su.
Èbe – Vah, benim develerimin ciğerlerini yakarsın ha!

Konuşmanın ardından oyuncu kaçmaya başlar. Ebe kaçan oyuncuyu yakalamaya çalışır. Yakalarsa oyuncu ebe olur, yakalayamazsa kendisi ebeliğe devam eder.

ELİM SENDE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Seçilen ebe diğer oyuncularını kovalamaya başlar ve eliyle dokunarak onları ebelemeye çalışır. Ebe dokunduğu oyuncuya "Elim sende." diyerek ebeliği ona verir. Böylece ebelikten kurtulur. Yeni ebe diğer oyuncuları kovalar. Oyun bu şekilde devam eder.

EL KIZARTMACA

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: İki kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Rakip oyuncu avuçlarını yukarı doğru kaldırır. Ebe ellerini üzerine koyar. Rakip oyuncu, ebenin sağ veya sol eline vurmaya çalışır. Eğer iskalarsa sıra ebeye geçer. Oyun bu şekilde devam eder.

ESKİ MİNDER

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: En az dört kişi ile oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Önce ebe seçilir. Ebe olan oyuncu daire oluşturan diğer oyuncuların ortasına çömelir ve başını aşağıya eğip yüzünü elleriyle kapatır. Diğer oyuncular ebenin etrafında halka olup oyunun şarkısını söylerler.

Eski minder, eski minder
Yüzünü göster.
Yüzünü göstermezsen
Bana bir poz ver.
Güzellik mi, çirkinlik mi?
Havuz başında
Heykellik mi, mankenlik mi?

Şarkı bittikten sonra ebe kafasını kaldırmadan söylenen meslek ya da durumlardan bir tanesini seçer. Diğer oyuncular ebenin söylediğini en iyi şekilde canlandırmaya çalışırlar. Ebe en güzel canlandırmanı seçer. Seçilen kişi ebe olur, oyun bu şekilde sürer.

EŞ GÖRDÜM (KARABİTLİ)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup hâlinde oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Saklambaç oyununun benzeri olup iki takım arasında oynanmaktadır. Kurayla ebe olacak takım belirlenir. Diğer takımın oyuncuları saklanırlar. Ebe olan takımdaki oyuncular başlangıç noktasından ayrılarak diğer takımın oyuncularını görüp sobelemeye çalışır. Oyunculardan biri diğer takım oyuncularından birini görürse yüksek sesle “Eş gördüm(oyuncunun adı)” diye bağırır. Ebe takımdaki oyuncular diğer görülen oyuncudan önce başlangıç noktasına gelip sobelemek zorundadırlar. Aksi takdirde görülen oyuncu tekrar saklanma hakkı kazanır. Tüm oyuncular sobelendiğinde takımlar yer değiştirir.

Hayat = İş + Oyun

Einstein

EŞLİ SEKSEK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Sandalye (anta, orta büyüklükte bir taş vb.).

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla hakem seçilir. Tüm oyuncular ikişerli grup oluŐturarak sıra olurlar. Yaklaşık 5 metre uzaklığa sandalye (bir Ğrenci) konulur.

EŞler kol kola girerler tek ayak üstünde sıçrayarak sandalyeye kadar giderler, sandalyenin etrafında dönerler. Tekrar başlangıç noktasına dönerler.

Tüm eşler aynı işlemi tekrarlar. Hatasız tamamlayanlar kazanır. Oyun sonunda diğer oyunculara ceza verilir.

FARFARA FİLLİ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışarak ebe seçilir. Seçilen ebe gruptan uzaklaşır. Ebe uzaklaştıktan sonra kendi aralarından bir lider seçerler. Ebe liderin kim olduğunu bulmaya çalışır. Tüm oyuncular bir daire oluştururlar.

Ebe dairenin ortasına geçer. Oyuna tüm oyuncuların “ farfara filli ya filli” demesiyle başlanır. Lider, ebeye fark ettirmeden taklitler yapmaya başlar. Diğer oyuncular liderin taklitlerini tekrarlarlar.

Ebe oyuncuları takip ederek lideri bulmaya çalışır. Oyuncular taklitleri liderle aynı anda yapmaya özen gösterirler. Ebe lideri bulursa lider ebenin yerine geçer. Yeni ebeyele oyun tekrarlanır.

FİNCAN

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Bir tepsi, dokuz fincan, yüzük ya da madeni para.

OYUNUN OYNANIŞI

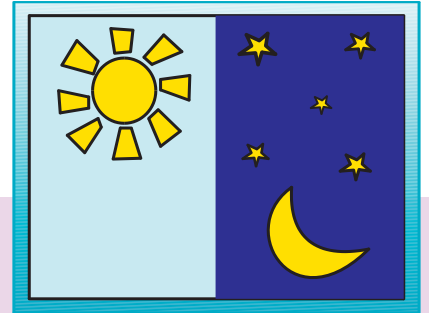
Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Kurayla oyuna başlayacak grup belirlenir. Fincanlar ağızları aşağıya gelecek şekilde sıralanır. Kurayı kazanan gruptan bir oyuncu kimseye göstermeden yüzüğü fincanlardan birinin altına saklar. Diğer gruptaki oyuncular saklanan bu yüzüğü bulmaya çalışırlar. Bu grubun oyuncuları fincanları “Boş” ya da “Dolu” diyerek açarlar. Gruptakiler “Dolu” diyerek fincanı açıp yüzüğü bulurlarsa oyunu kazanırlar. “Boş” denilen fincanlardan yüzük çıkarsa ya da “Dolu” denilen fincan boş çıkarsa oyunu yüzüğü saklayan grup kazanır.

GECE GÜNDÜZ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyunu yönetecek oyuncu sayışmayla seçilir. Oyun yöneticisi “gece ve gündüz” komutlarını verir. Gece komutuyla tüm oyuncular başını ellerinin üzerine koyarak kapanırlar. Gündüz komutuyla tüm oyuncular tekrar başlarını yukarı doğru kaldırıp oturur vaziyette dururlar. Komutlarda şaşırın oyuncu oyundan çıkar. Oyun yöneticisi komutları hızlandırarak oyuncuları şaşırtmaya çalışır. Sona kalan oyuncu oyunu kazanır.

GECE KEMİĞİ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Temiz, parlak bir kemik.

OYUNUN OYNANIŞI

Gece oynanan bir oyundur. Tüm oyuncular iki grup oluştururlar. İlk olarak kalenin yeri belirlenir. Oyuna başlayacak oyuncu kemiği karanlık ve uzak bir bölgeye atar. Tüm oyuncular kemiği bulmaya çalışırlar. Kemiği bulan oyuncu, grup arkadaşlarının da yardımıyla kaleye gitmeye çalışır. Oyuncu aynı zamanda elindeki kemiği rakip oyunculara kaptırmamalıdır.

Oyuncu, kemikle birlikte kaleye ulaşırsa grup olarak oyunu kazanırlar.

GEZGİNİN MASALLARI

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Dört ya da altı oyuncu ile oynanır.

KULLANILAN MALZEMELERLER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla oyunu başlatacak oyuncu seçilir. Seçilen oyuncu karşısındakine,

- Duyduğuma göre Konya'ya gidiyormuşsun. Orada ne yapacaksın, der. Karşısındaki oyuncu,
- Konya'da karpuz keseceğim, diyerek yanındaki oyuncuya döner,
- Duyduğuma göre Samsun'a gidiyormuşsun. Orada ne yapacaksın, der. Yanındaki oyuncu,
- Samsun'da simit satacağım, cevabını verir.

Söylenen şehrin baş harfiyle cümle kuramayan oyundan çıkar. En sona kalan oyuncu kazanır.

GIT GIT OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Küçük taşlar, küçük top.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyun alanına çocuk sayısı kadar küçük çukurlar kazılır. Çukurların yanlarına beşer tane taş konur. Daha sonra bu çukurların iki metre kadar ilerisine bir çizgi çizilir.

Oyuncular sırasıyla topu çukurların içerisine atmaya çalışırlar.

Kimin çukuruna top girerse o oyuncu topu alıp "istop" der. Topu aldıktan sonra en yakındaki oyuncuya atar. Eğer vurabilirse vurduğu oyuncunun çukurunun yanındaki taşlardan bir tane alarak kendi çukuruna bırakır. Atışta arkadaşını vuramazsa kendi çukurunun yanındaki taşlardan bir tanesini vurmadığı çocuğun çukuruna bırakır. Oyun atış sırasıyla devam eder. Taşları biten oyuncular oyundan çıkar. Çukurunda en çok taşı olan oyunu kazanır.

GÖLGE KOVALAMACA

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: En fazla on kişi ile oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

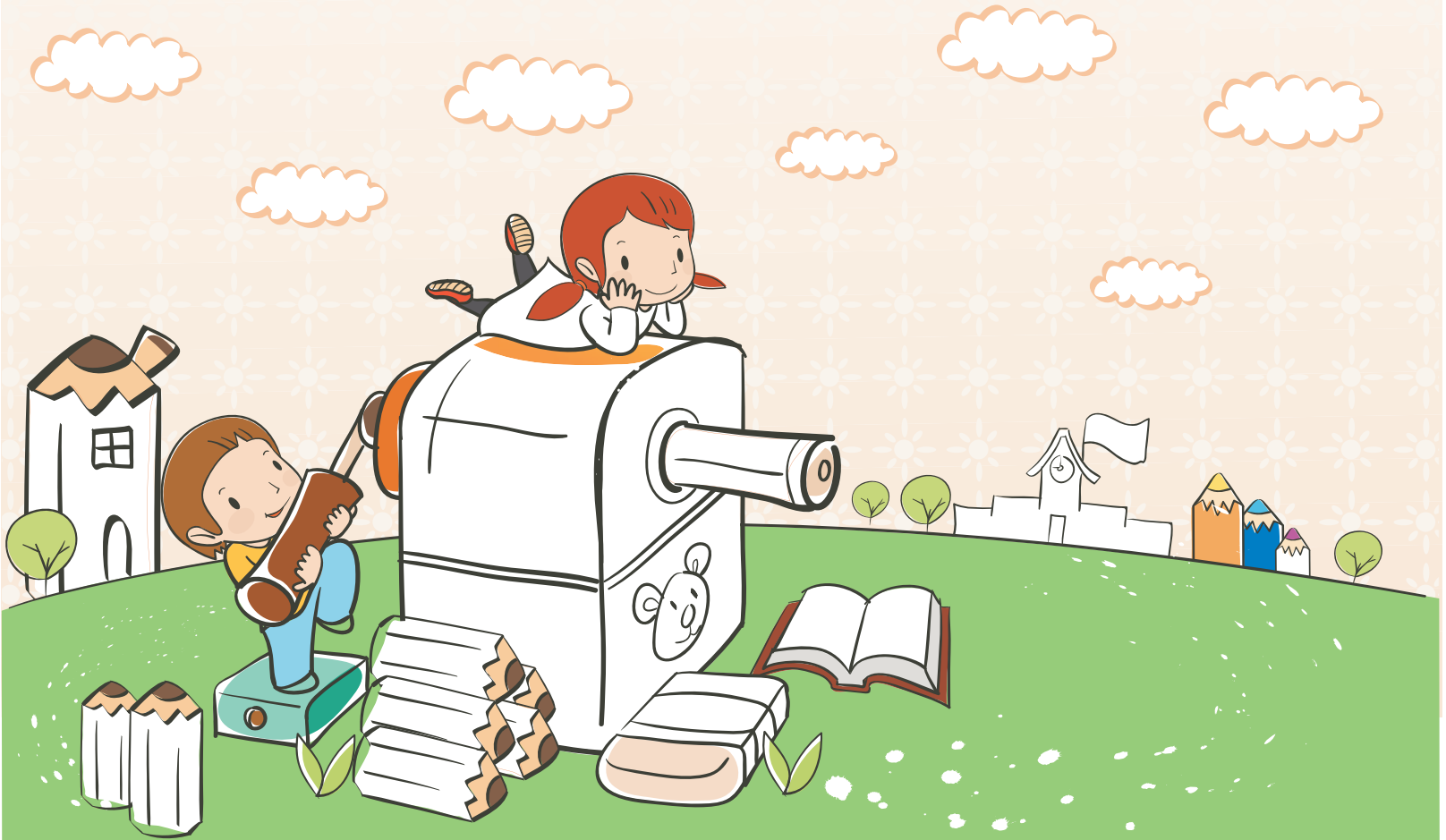
Güneşli havalarda oynanan bir oyundur. Sayışmayla ebe ve hakem seçilir. Seçilen ebe tüm oyuncuların gölgesine basmaya çalışır. Hakem ise ebenin gölgeye basıp basmadığına karar verir.

Gölgesine basılan ilk oyuncu ebe olur. Sona kalan oyuncu birinci olur ve bir el dokunulmazlık hakkı alır. Bu oyuncu diğer oyunda ebenin önüne çıkarak diğer oyuncuların gölgesine basmasını engellemeye çalışır.

“Çocuk oynayarak öğrenir, ciddiyet karşısında şaşırır.”

J. Wolfgang Goethe

GÜVERCİN TAKLASI

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Sekiz kişi ile oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Kurayla ebe olacak grup belirlenir. Ebe seçilen gruptan iki oyuncu sırt sırta verip öne doğru eğilerek ayak bileklerinden tutarlar. Diğer iki oyuncu eğilen oyuncuların aralarına geçerek eğilirler. Ebe olan oyuncular aynı hizada "+" şeklini oluştururlar. Diğer grubun oyuncuları sırayla gelip takla atarlar. Atlayamayan oyuncu olursa gruplar yer değiştirir.

HEDEFİ VUR

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı yerde oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Pano, tebeşir, atkı (eşarp, mendil vb.).

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular üç gruba ayrılırlar. Panoya iç içe dairelerden oluşan, üzerine puan verilen bir hedef tahtası hazırlanır. Dışarıdan içe doğru artan puanlar dairelerin üzerine yerleştirilir. En yüksek puan dairenin ortasında yer alır. Her grubun birer oyuncusu gözleri bağlı olarak hedef tahtasına doğru yürür. Parmağıyla hedef tahtasına dokunur. Dokunduğu puanı grubuna kazandırır. Sırayla grubun tüm oyuncuları hedef tahtasına dokunur. Hepsinin aldığı puanlar toplanır. Hangi grubun puanı fazla ise o grup kazanır.

HİMBİL

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: En az dört kişi ile oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Kâğıt, kalem.

OYUNUN OYNANIŞI

Her oyuncu elindeki dört kâğıda kendisinin ya da seçtiği bir varlığın ismini yazar. Bütün kâğıtlar katlanır ve karıştırılarak ortaya atılır. Sayışmayla oyuna başlayacak oyuncu seçilir.

Oyuncular kâğıtlardan dört tanesini seçerek alırlar ve diğer oyunculara göstermeden kâğıtları açarlar. Sayışmayla seçilen oyuncu elindeki kâğıtlardan birini yanındaki oyuncuya vererek oyuna başlar. Sırayla her oyuncu yanındakine bir kâğıt verir.

Dört kâğıdında da aynı ismi tamamlayan oyuncu " hımbıl"der. Elini masanın üzerine koyar. Diğer oyuncular da sırayla ellerini üst üste koyarlar. Ellerini üst üste koyan oyuncular sırayla 10, 5, 3, 1 puanlarını alırlar. En çok puanı toplayan oyuncu oyunu kazanır.

HOROZ DÖVÜŞÜ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular iki gruba ayrılırlar. İki grubun oyuncuları karşılıklı olarak ayak burunları üzerinde çömelirler. Oyuncular, avuçlarını karşılarındaki oyuncunun yüz hizasında açarlar.

Oyun başladığında her oyuncu karşısındaki oyuncunun sadece avucuna vurarak onun dengesini kaybettirmeye çalışır. Yere oturan ya da elleri yere değen oyuncu yanar. Tüm oyuncuları yanan grup oyunu kaybeder. Oyunu diğer grup kazanmış olur.

HOPPACIK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular ikişerli grup oluştururlar. İki kişi sırt sırta verir, kollarını birbirinin kollarından geçirir. Oyunun tekerlemesi söylenirken oyuncular da birbirini sırtlarına alırlar.

1. oyuncu – Yerde ne var?
2. oyuncu – Yer boncuk
1. oyuncu – Gökte ne var?
2. oyuncu – Gök boncuk.
1. oyuncu – Annenin adı ne?
2. oyuncu – Fatmacık.
1. oyuncu – Kaldır beni hoppacık.

Tekerleme tekrarlanarak oyun devam eder. Yeni oyuna başlarken oyuncular yer değiştirirler.

İLKBAHAR, YAZ, SONBAHAR, KIŞ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Bu oyunu oynamak için 11 kişi olmak gerekir. Oyunculardan birisi oyunu yönetmek, yani mevsimlerin ismini söylemek için kenara çekilir. İki oyuncu ortada ebe olur. Diğer oyuncular da ikişerli gruplar hâlinde kendilerine bir mevsim adı seçer ve köşelerine çekilirler. Hakem iki mevsim söyler, bu mevsimleri seçen oyuncular ebelere yakalanmadan yer değiştirirler. Eğer ebeye yakalanırlarsa bu defa onlar ebe olur. Tek oyuncunun yakalanması yeterli değildir. İkisinin de yakalanması gereklidir.

İMDAT YARIŞI

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Alana uzun ve düz bir çizgi çizilir. Çizginin 8-10 metre karşısında ve çizgiye eşit uzaklıkta birbirine bitişik iki kale yapılır. Oyuncular iki eşit gruba ayrılırlar. Her grup kendine bir isim takar. Gruplar kendi içinde sayışarak bir kaptan seçerler. Oyuncuların tümü, çizgiye sağ ayaklarını basarak koşmaya hazır biçimde ve yan yana dururlar. İki grup arasında bir metre kadar açıklık bırakılır. Her kaptan kendi grubunun karşısındaki kale içinde durur.

Önceden belirlenen bir kişinin “Başla” komutuyla oyun başlar. Her kaptan koşarak kendi grubuna gider. Sıranın başındaki çocuğun elinden tutar. Birlikte kaleye doğru koşarlar. Kaleye gelince kaptan kalede kalır. Onunla birlikte gelen çocuk kaptan olur. Yeni kaptan da önceki gibi geri döner. Yine sıranın başındaki bir çocuğun elinden tutar, birlikte koşarak kaleye gelirler. Bu kez yeni gelen çocuk kaptan olur. Oyun kesintisiz olarak gruptaki çocukların tümü kaleye gelinceye kadar sürer. Hangi küme kaleye önce gelirse o küme oyunu kazanmış olur. Oyun süresince gruptaki çocuklar kaptanlarına “İmdat, imdat!” diye bağışırlar.

İP ATLAMA

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEME: İp.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ipi tutacak oyuncular seçilir. Seçilen oyuncular ipin iki ucundan tutarak çevirmeye başlarlar. Diğer oyuncular ipe takılmadan atlamaya çalışırlar. İpe takılan ya da atlamayan oyuncu yanar ve ipi tutan oyuncuyla yer değiştirir. Söylenen tekerlemelerle oyun zenginleştirilir.

Şu karşıki dağlar
İçin için ağlar
Annesi ölmüş
Onun için ağlar
Şu karşıya bak
Otur da kalk
Sobaıı yak
Keyfine bak
Denizde dalga
Hoş geldin abla
Mendili salla
----kere hopla

Laleli Belkis
İçeriye gel kız
İpten tut
Dışarıya çık kız
Dolapta pekmez
Yala yala bitmez
On kilo sana
Yarım kilo bana
Aüşecik cik cik
Fatmacık cik cik
Sen bu oyundan çık.

İSİMLİ KOVALAMACA

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Bir kovalamaca oyunudur. Sayışmayla bir ebe seçilir. Tüm oyuncular oyun alanına dağılır. Ebe oyuncuları kovalamaya başlar. Oyuncular ebeye yakalanmamak için kaçarlar.

Ebenin yakalamak üzere olduğu oyuncu kurtulmak için diğer oyuncularından birinin ismini söyler. İsmi söylenen oyuncu ebe olur ve başka bir oyuncuyu kovalamaya başlar. Yakalanan oyuncu yanar.

İSİM, ŞEHİR OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Kâğıt, kalem.

OYUNUN OYNANIŞI

Her oyuncu elindeki kâğıda altı sütun çizer. Oyuncular sütunlara başlık olarak isim, şehir, bitki, hayvan, eşya, ülke yazarlar. Sırayla her oyuncu, içinden alfabeyi sayarken yanındaki oyuncunun komutuyla durur. Durduğu harfi söyler. Her oyuncu söylenen harfle başlayan kelimeler (isim, şehir, bitki, hayvan, eşya, ülke) bulup bunları kâğıttaki sütunlara yazar. Oyuncular belirledikleri süre içerisinde tüm sütunlara uygun kelimeleri yazmak zorundadırlar. Süre dolunca oyuncular buldukları kelimeleri söylerler. Doğru söylenen her kelime için on puan, ortak söylenen kelimeler için beşer puan kazanılır. Oyunun sonunda en çok puan toplayan oyuncu oyunu kazanır.

İSİM	ŞEHİR	BİTKİ	HAYVAN	EŞYA	ÜLKE
Meryem 10	Manisa 5	Muz 10	Maymun 10	Masa 5	Macaristan 10
Anıl 10	Ankara 10	Armut 10	Arı 5	Ayna 10	Almanya 10
Derya 10	Diyarbakır 5	Dereotu 5	Doğan 10	Dolap 5	Danimarka 5

İSTOP

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Top.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla oyuna başlayacak oyuncu seçilir. Seçilen oyuncu topu havaya atarak bir oyuncunun ismini söyler.

İsmi söylenen oyuncu topa doğru koşarak yere düşmeden onu yakalamaya çalışır. Diğer oyuncular toptan uzağa kaçarlar.

Topu tutan oyuncu "İstop" dediğinde diğer oyuncular buldukları yerde durmak zorundadırlar. Daha sonra topu tutan oyuncu onu oyunculardan birine doğru fırlatır, vuramazsa bir puan alır. Vurursa topu attığı oyuncu bir puan alır. Oyunu en az puanla tamamlayan oyuncu oyunu kazanır.

Çocuklarla çocuk olmak, oyunlarına katılmak...
İşte mutluluğun tanımı.

R. Jel

KABAK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuna katılan tüm oyunculara numara verilir. Sayışma ile oyunu başlatacak oyuncu belirlenir. Oyuna başlayacak oyuncu yüksek sesle “Tarlaya ekтім, dikтім ...kabak.” diye bağıırır.

Örneğın “Tarlaya ekтім, dikтім 5 kabak.” sözünden sonra numarası beş olan oyuncu hiç ara vermeden “5 kabak olmaz.” diye cevap verir. Diyalog şöyle devam eder:

– Kaç kabak olur?

– 12 kabak.

Bu kez devreye 12 numaralı oyuncu girer.

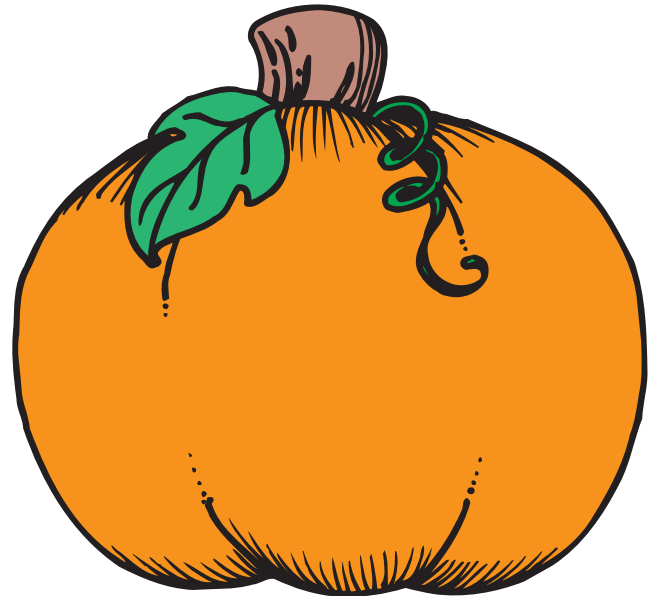
– 12 kabak olmaz.

12 kabak diyen oyuncu sorar,

– Kaç kabak olur?

- Diğeri “8 kabak.” şeklinde devam eder.

Tamamen dikkat ve çabukluk oyunudur. Oyuncuların tümü oyunun akışına dikkat etmek zorundadır. Kendi numarasını unutan, oyunda bulunmayan bir numarayı söyleyen, seri şekilde oyuna dâhil olamayan oyuncu hem oyundan çıkarılır hem de ceza alır. Her oyuncu eksildiğinde numara da eksilir. Oyun daha zevkli bir hâl alır. Çıkan oyuncunun numarasının söylenmesi de ceza nedenidir. Oyuncu sayısı eksildikçe oyun hızlanır. İki oyuncu kalınca iyice hızlanır ve bir oyuncu kalınca oyun sona erer. Sona kalan oyuncuya ödül verilir.

KARDAN KALE OYUNU

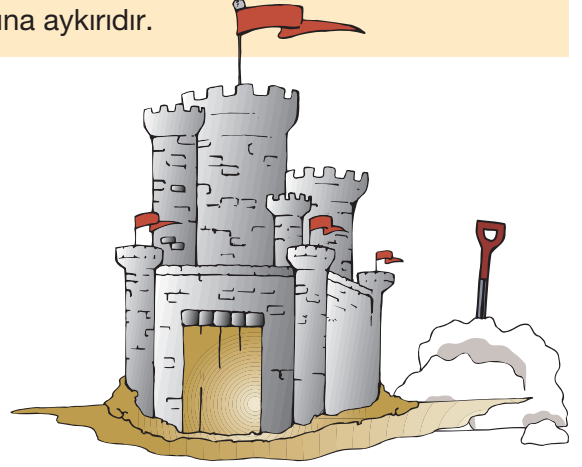
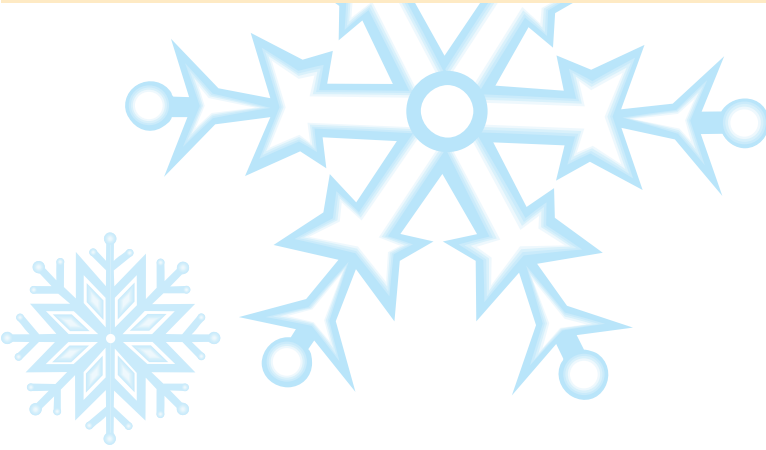
OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

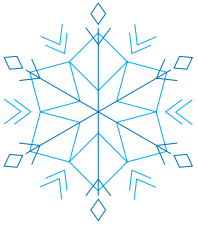
KULLANILAN MALZEMELER: Yaklaşık otuz cm uzunluğunda iki sopa ve farklı renkte iki mendil.

OYUNUN OYNANIŞI

Karın çok yağdığı yörelerde oynanan bir oyundur. Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Gruplar yaklaşık bir metre yüksekliğinde kardan bir kale yapar. Her grup sopalarının ucuna mendillerini bağlayarak kendi bayrağını hazırlar ve kalesine diker. Her oyuncu hazırladığı kartopu ile karşı takımın kalesini yıkmaya çalışır. Bayrağı düşen ya da kalesi yıkılan takım oyunu kaybeder. Kartopu hazırlarken bunların içine oyuncuların taş ya da sert bir cisim koymaları oyun kurallarına aykırıdır.

KAR FIRTINA OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Her yerde oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Oyuncular daire şeklinde sıralanırlar. Ebe "fırtına", "kar", "yağmur", "ilkbahar", "sonbahar" komutlarını verir. "Fırtına" komutu verildiğinde oyuncular dizlerine vururlar. "Kar" komutu verildiğinde ellerini havaya kaldırırklar. "Yağmur" komutu verildiğinde elleri yukarıda alkış yaparlar. "İlkbahar" komutu verildiğinde kollarını çırparak kelebek taklidi yaparlar. "Sonbahar" komutu verildiğinde kollarını açıp rüzgâr sesi çıkarırlar. Hareketleri yanlış yapan oyuncular oyundan çıkar, dairenin ortasına geçer. En sona kalan oyuncu oyunu kazanır. Yeni oyunda ebenin yerine geçer.

KAVUN KARPUZ OYUNU

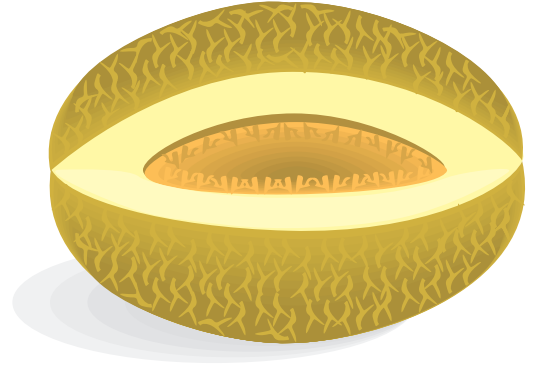
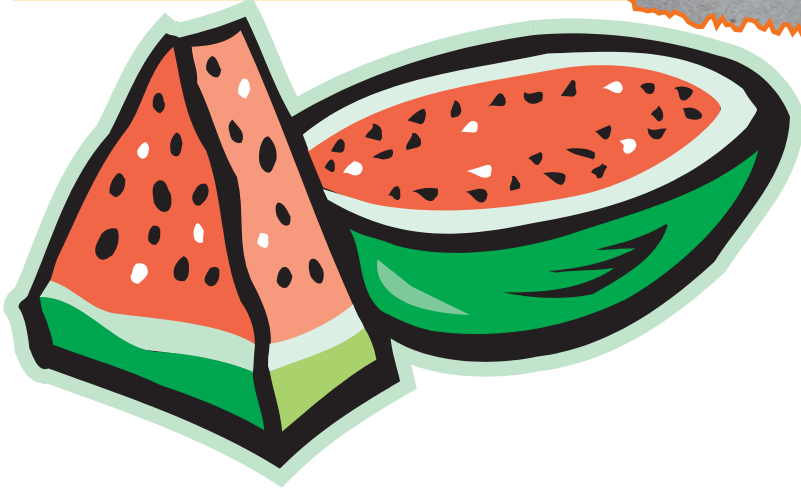
OYUNUN OYNANDIĞI YER: Her yerde oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

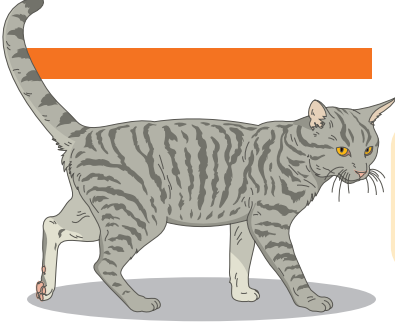
OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Her grup kendisine bir başkan seçer. Grup başkanı diğer gruba oyuncu seçmeye gider. Grup başkanına “Kavun mu, karpuz mu?” sorusunu sorar. Grup başkanı “kavun” veya “karpuz” cevabını verir. Gelen başkan gruptakilerden birinin gözlerini kapatır.

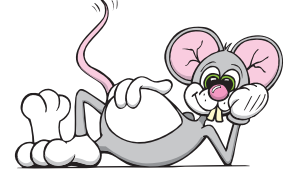

Grubundan bir oyuncuyu işaret ederek çağırır. Çağrılan oyuncu grup başkanı tarafından seçilen, gözleri kapalı oyuncunun kafasına dokunur ve kaçır. Çağrılan oyuncu yerine geçtikten sonra diğer oyuncunun gözleri açılır. Kendisinin kafasına dokunup kaçan oyuncuyu bulmaya çalışır. Bulamazsa kendisi diğer gruba geçer. Bulursa o oyuncuyu kendi grubuna götürür. Gruplardan hangisi çok oyuncu alırsa o grup kazanır.

KEDİ - FARE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

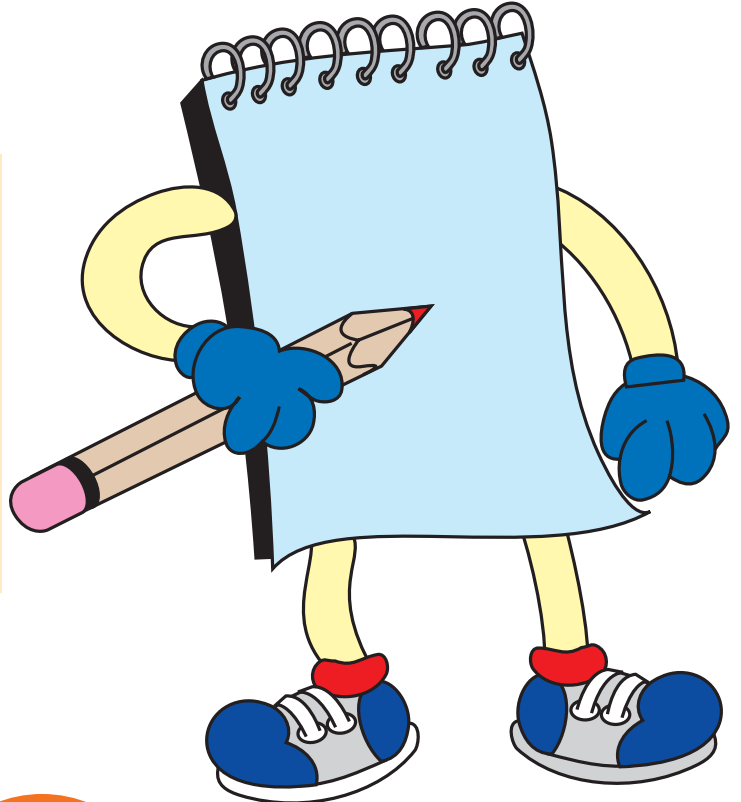
Oyuncular el ele tutuşarak daire şeklinde sıralanırlar. Oyuncular arasından sayışma ile kedi ve fare seçilir. Kedi dairenin dışında, fare ise dairenin içinde olur. Fare kediyeye yakalanmadan dairenin dışına çıkmaya çalışır. Ama dışarı çıkarken daireyi bozmamalıdır. Fare yakalanırsa oyun aynı oyuncularla tekrar edilir. Fare kaçmayı başırırsa yeni oyuncular seçilir. Oyuna devam edilir.

KELİME BULMA OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Kalem, kâğıt.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyunda her oyuncu sırayla bir sözcük belirler. Belirlenen sözcüğün içinde geçen harflerle yeni sözcükler türetilir. Oyuncular kendi aralarında, kelime türetecek zamanı belirlerler. Hangi oyuncu sözcüğü fazla bulursa oyunu kazanır.

KELİME OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla oyuna başlayacak oyuncu belirlenir. Belirlenen oyuncu bir kelime söyler. Diğer oyuncular sırayla söylenen kelimelerin son harfi ile başlayan yeni kelime söylemek zorundadırlar. Kelime bulamayan oyuncu ya da geciken oyuncu oyundan çıkar. Sona kalan oyuncu oyunu kazanır.

KELİME AVI OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Kalem, kâğıt.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla oyunun yöneticisi seçilir. Oyuncular dörder kişilik gruplara ayrılırlar. Her grup kendi arasında bir yazıcı belirler. Oyun yöneticisi seçtiği harfleri elindeki kâğıda yazarak oyunculara gösterir. Beş dakika içerisinde en fazla anlamlı kelime türeten grup birinci olur ve oyunu kazanır.

Oyun 1, 2 ve 3. sınıflar için keşifle oynanabilecek bir oyundur.

KEMİK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Bir ebe seçilir. Ebe diğer oyuncuları yakalamaya çalışır. Yakalanmak üzere olan oyuncu "kemik" diyerek kollarını bağlar.

Hareketsiz olarak kemik pozisyonunda bekleyen oyunculara diğer arkadaşları değerek tekrar kaçmalarını sağlarlar.

Bir oyuncu yakalanana kadar oyun bu şekilde devam eder.

KIRMIZI BALIK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular sayışarak balık ve balıkçıyı seçerler. Geriye kalan oyuncular el ele tutuşarak bir daire oluşturur. Balık dairenin içinde, balıkçı ise dışında kalır.

Balık, aşağıdaki şarkıyı söyleyerek dairenin içinde gezer.

KIRMIZI BALIK

Orta hızda (o) Tekerleme

(ok)

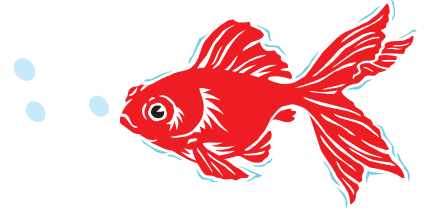
Kır - mı - zı ba - lık göl - de Kıv - rı - la kıv - rı - la yü - zü - yor

Kır - mı - zı ba - lık kaç kaç Ba - lık - çı Ha - san ge - li - yor

Ol - ta - sı - nı a - tı - yor Kıv - rı - zı ba - lık göl - de

Sa - kın ye - mi ye - me Kıv - rı - zı ba - lık kaç kaç

Kırmızı balık gölde
Kıvrıla kıvrıla yüzüyor.
Balıkçı Hasan geliyor,
Oltasını atıyor.
Kırmızı balık dinle,
Sakın yemi yeme.
Balıkçı seni tutacak,
Sepetine atacak.
Kırmızı balık kaç, kaç, kaç.

Şarkı bittiğinde balık dairenin dışına çıkıp koşmaya başlar. Balıkçıya yakalanmadan üç tur koşarsa oyun devam eder. Yakalanırsa balık ve balıkçı yeniden seçilerek oyun tekrarlanır.

KISKANÇ TAVUKLAR

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular eşit sayıda iki gruba ayrılırlar. Gruplardaki oyuncular birbirlerinin bellerinden sıkıca tutarlar. Grupların ilk oyuncularına “anaç tavuk” , arkasındakilere ise “civciv” denir.

Grupların önündeki anaç tavuklar karşı grubun civcivlerine dokunmaya çalışır. Dokundukları civcivler oyun dışı kalır.

Anaç tavuklar aynı zamanda kendi grubundaki civcivleri de yakalatmamaya çalışır. Gruplarda kopma olursa kopan grup oyunu kaybetmiş olur.

KOŞ KOŞ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Oyuncu sayısı kadar sopa ve bir top.

OYUNUN OYNANIŞI

İçine topun sığabileceği büyüklükte bir çukur kazılır. Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Oyunun ne kadar süreceğine karar verilir. Gruptaki oyuncular ellerindeki sopalarla topu yönlendirirler. Gruplar topu çukura sokmaya çalışırlar. Kararlaştırılan süre bittiğinde çukura en fazla topu atan grup kazanır.

Sopaların kullanılması sırasında kazalara sebebiyet verecek hareketlerden kaçınılmalı.

KOVALAMAÇ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular iki grup oluştururlar. Oyuna başlayacak grup kurayla belirlenir. Kurada kazanan grup kaçır. Kaybeden grup kaçan oyuncuları yakalamaya çalışır. Yakalanan oyuncular önceden belirlenen yerde toplanırlar. Tüm oyuncular yakalanınca gruplar yer değiştirir.

“Taklit öğrenmede bir basamaktır; bunu atlayıp geçemezsiniz.”

R. Jel

KÖPRÜ NÖBETÇİSİ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Tebeşir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyun alanına köprü olarak kullanılacak bir dikdörtgen çizilir. Sayışmayla dört tane nöbetçi seçilir. Nöbetçiler dikdörtgenin köşelerine yerleştirilirler.

Nöbetçiler köprüden kimseyi geçirmemeye çalışırlar. Diğer oyuncular köprünün uzun kenarlarından karşıya geçmeye çalışırlar. Nöbetçiler de karşıdan karşıya geçen oyunculara dokunmaya çalışırlar.

Dokundukları oyuncu yanar ve nöbetçilere katılır. Vurulmadan karşıya geçebilenler oyunu kazanmış olurlar.

KÖREBE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Mendil.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Oyuncular daire şeklinde sıralanırlar. Ebe dairenin ortasına geçer. Ebenin gözü bağlanır. Diğer oyuncular ebenin etrafında dönerek aşağıdaki tekerlemeyi söylerler.

"Şarkı söyler döneriz
Bil bakalım biz kimiz
Elindeki değnekle
Göster kimiz körebe"

Ebe, oyuncuları yakalamaya çalışır. Yakalan oyuncu ebe olur.

KÖYLE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Oyuncu sayısı kadar ve yaklaşık bir metre uzunluğunda sopa, yuvarlak odun parçası.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyunda kullanılacak yuvarlak odun parçası “hülü” olarak adlandırılır. Oyun alanının ortasına yaklaşık altmış cm çapında bir çukur açılır. Bu çukura “köyle” denir Bu çukura eşit uzaklıklarda ve oyuncu sayısı kadar küçük çukurlar açılır. Bu küçük çukurlara da “mele” adı verilir. Sayışmayla bir ebe seçilir.

Seçilen ebe köylee çukuruna hülünün girmesini engeller. Diğer oyuncular hülüyü köyle çukuruna sokmaya çalışırken bir yandan da melelerini ebeye kaptırmamaya çalışırlar.

Oyuncular çok çaba sarf ederek hülüyü köylee çukuruna atmayı başarırlarsa hep birlikte “köyle” diye bağırarak kendilerine mele kapma yarışına başlarlar. Bu sırada mele kapamayan oyuncu yeni oyunda ebe olur.

KÖŞE KAPMACA

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Bu oyunu oynayacak oyuncuların sayısından bir eksik sayıda köşe saptanır (Köşe yoksa yere tebeşirle aynı sayıda daire çizilir.). Oyuncular sayışarak aralarından bir ebe seçerler. Ebe ortada durur, öteki oyuncular köşelerine geçerler.

Oyun başlayınca oyuncular köşelerini ebenin kapmasına fırsat vermeden değiştirmeye çalışırlar.

Bu değiştirme sırasında ebe başka bir köşeye geçmek üzere olan oyuncunun yerini kapmaya çalışır. Kaparsa yerini aldığı oyuncu ebe olur. Oyun böylece sürer.

KULAKTAN KULAĞA

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Her yerde oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyunculardan birinin kulağına cümleler söylenir. Cümleler değişmeden kulaktan kulağa söylenmesi istenir.

En sondaki oyuncu cümleyi yüksek sesle söyler. Cümleler değişmemişse oyun başarıyla tamamlanmış sayılır.

Cümleyi doğru olarak söyleyen oyuncu en başa geçer. Değişmiş ise geriye doğru her oyuncu cümleyi tekrar söyler. Hatanın kimden kaynaklandığı bulunmaya çalışılır.

KURT BABA

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Öncelikle bir kurt baba ve anne seçilir. Kalan oyuncular da annenin çocukları olur.

Seçim bittikten sonra kurt baba, anne ve çocukların yanından uzaklaşır. Daha sonra anne, kurt babaya duyurmadan çocuklarına birer renk adı verir. Sonra uzaklaşan kurt baba, anne ve çocukların yanına geri döner. Hayalî olarak annenin kapısını çalar ve aralarında aşağıdaki konuşmalar geçer:

Kurt baba – Tık, tık
Anne – Kim o?
Kurt baba – Kurt baba.
Anne – Ne istiyorsun?
Kurt baba – Yumurta.
Anne – Hangi renk?

Kurt babanın söylediği renk hangi oyuncunun rengi ise o oyuncu kaçmaya başlar. Kaçan oyuncu yakalanmadan kendi yerine gelirse kurt babadan kurtulur. Eğer kurt babaya yakalanırsa kurt baba görevini o üstlenir. Oyun böylece sürer gider.

KUŞ YUVASI OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEME: Mendil.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular geniş bir halka olurlar. Yerleri belli olduktan sonra sol ellerini avuçları yukarı gelmek üzere, kuş yuvasına benzeyecek şekilde açarlar. Elinde mendille ebe, dairenin dışında dolaşır. Habersizce mendili birinin avucunun içine koyar ve yer kapmak için koşmaya başlar. Eline mendil konulan oyuncu mendili alır ve sağ tarafında duran oyuncuya elindeki mendille dokunur. Ebebin dokunduğu oyuncu halkanın dışında koşmaya başlar. Böylece halka dışında üç oyuncu koşar. Boş kalan iki yeri hangisi kaparsa ebelikten kurtulur, kapamayan ebe olur. Bazen elinde mendille arkadaşını kovalayan oyuncu daha yerine varmadan başka bir oyuncunun eline koyup oyuna devam edebilir. O zaman daire etrafında beş öğrenci koşmaya ve yer kapmaya çalışır, böylelikle heyecan da artar.

KUTU KUTU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.

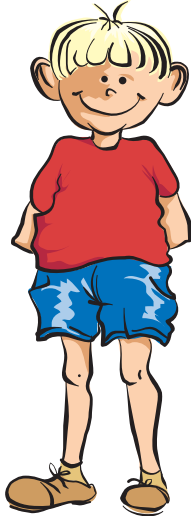
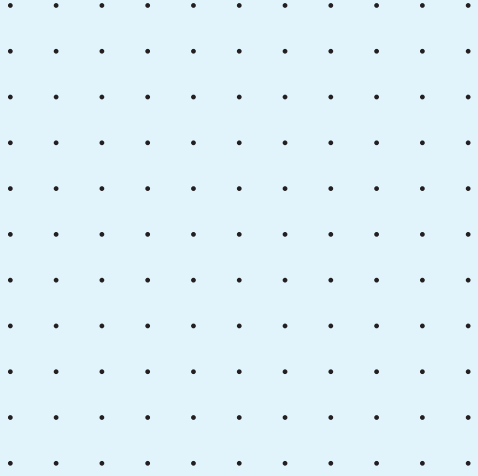
OYUNCU SAYISI: İki kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Kalem, kâğıt.

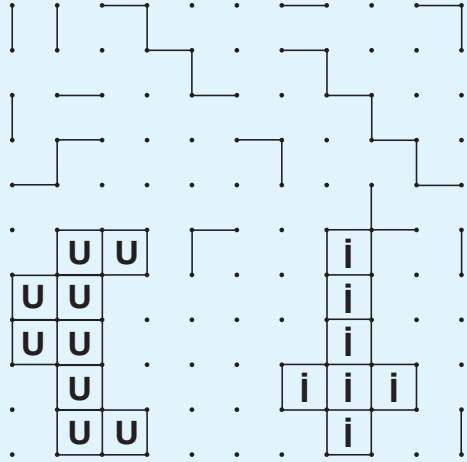
OYUNUN OYNANIŞI

Kareli bir kâğıt üzerine noktalardan oluşan, isteğe göre büyüklüğü değişen (5x5, 10x10 olabilir.) bir kare oluşturulur. Karenin içerisindeki bütün kutucuklara nokta konulur. Oyuncular sırayla kare içerisindeki iki noktayı çizerek birleştirirler. Çizgilerle kare oluşturan oyuncu isminin baş harfini karenin ortasına yazar. Sırası gelen oyuncu tamamlayabildiği kadar kare oluşturur. En çok kare oluşturan oyunu kazanır.

1

2

KUTU KUTU PENSE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Çocuklar el ele tutuşurlar ve bir halka oluştururlar. Oyunun aşağıdaki tekerlemesini söylerler.

Kutu kutu pense
Elmamı yerse
Arkadaşım...
Arkasına dönse

Tekerlemeyi söylerken sağa ya da sola dönmeye başlarlar. Dönmesi istenen oyuncunun adı söylenir. Tekerleme içinde adı söylenen çocuk arkasına döner. Oyuncular halka içinde dönerek ve şarkı söyleyerek oyunu sürdürürler.

Oyuncuların hepsi arkasını dönünce tekerlemenin "Arkasına dönse" bölümü, "Önüne dönse" şeklinde değiştirilerek oyuna devam edilir. Oyuncuların hepsi önüne döndüğünde istenirse oyun bir kez daha tekrarlanır.

MEKTUP

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: En az iki kişi oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Tebeşir, yassı taşlar.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyun alanına alttaki şekil çizilir. Kurayla oyuna başlayacak oyuncu belirlenir. Oyuncu, taşı birlere atmaya çalışır. Oyuncu, tek ayak üzerinde sekerek taşı sırayla beşlere kadar getirir. Beşlere gelince iki ayağını yere basarak dinlenir. Daha sonra yine sekerek altılar, üçler, ikiler ve birlere gelerek taşı dışarı çıkarır. Oyuncu ikilere geçmiş olur. Taşı ikinci bölüme atarak oyuna başlar. Bütün bölümler bu şekilde oynanır. Taş, çizgiye ya da hedeflenen alandan başka bir yere atılırsa oyuncu yanmış olur. Sıra diğer oyuncuya geçer. Bütün bölümleri tamamlayan oyuncu numaralı bölümlerden birini almaya hak kazanır. Arkası dönük olarak birinci bölümün önünden taşı fırlatır. Taş hangi numaralı bölüme denk gelirse o bölüm oyuncunun olur. Orada iki ayağıyla basıp dinlenebilir. Ancak diğer oyuncular bu alanı kullanamazlar, o bölümü kullanmadan oyuna devam ederler. Oyuncunun aldığı oda sayısı arttıkça oyunu oynamak zorlaşır. Tüm bölümler oyuncular tarafından bitirildiğinde oyun sona erer.

MENDİL KAPMACA

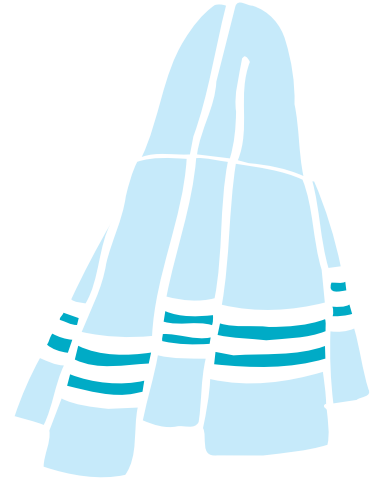
OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Mendil.

OYUNUN OYNANIŞI

Eşit iki gruba ayrılan oyuncular karşılıklı sıra olurlar. Sayışma ile bir ebe belirlenir. Elinde mendil olan ebe iki grubun tam ortasında durur. Ebinin başla komutuyla iki takımdan sırası gelen oyuncular koşarak gelip mendili almaya çalışırlar.

Mendili alan oyuncu rakibine yakalanmadan kendi grubunun yanına kaçmaya çalışır. Mendili alamayan oyuncu elenmiş olur. Oyun sonunda en çok oyuncusu olan takım kazanır.

Oyun insanoglundun ilk bilincidir.

John Paul

MENEKŞE OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Her yerde oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI:

Bu oyun için kalabalık iki grup oluşturulur. Gruplar karşılıklı sıralanır.

Bir grup diğer gruba “Menekşe mendilin düşe, bizden size kim düşe?” diye sorar. Karşı grup da aralarından birinin ismini söyler. Seçilen oyuncuyu arkadaşları kollarından tutar ve karşı gruptan kollarını kenetleyen iki oyuncuya doğru gönderirler.

Hızla gelen oyuncu koşarak eğer kenetlenmiş kolları çözerse o gruptan bir oyuncuyu kendi grubuna götürür. Çözemezse kendisi o grupta kalır. Oyun gruplardan biri tek oyuncu kalana kadar devam eder.

MİÇO

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Her yerde oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular aşağıdaki şarkıyı söylerken sözlere uygun hareketler yaparlar.

Miço nereden geliyor?

Harmanlıktan aşağı.

Oyna da Miço oyna (Oyuncular buldukları yerde oynarlar.).

Zıpla da Miço zıpla (Oyuncular buldukları yerde zıplarlar.).

Miço gözlerin nerde?

Fıldır fıldır yerlerde (Oyuncular ellerini dürbün gibi yaparak yere doğru bakarlar.).

Oyna da Miço oyna (Oyuncular buldukları yerde oynarlar.).

Zıpla da Miço zıpla (Oyuncular buldukları yerde zıplarlar.).

Miço ellerin nerde?

Kıvrım kıvrım bellerde (Oyuncular elleri belde sağa sola sallanırlar.).

Oyna da Miço oyna (Oyuncular buldukları yerde oynarlar.).

Zıpla da Miço zıpla (Oyuncular buldukları yerde zıplarlar.).

MİÇO (TOP OYUNU)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Bir futbol topu.

OYUNUN OYNANIŞI

Birkaç çocuk bir futbol topu etrafında yuvarlak oluştururlar. Sayışma sonunda ebe seçilir. Ebe, topu en uzağa atabilecek bir çocuğu oyun alanının ortasına getirir ve çocuk onu en uzağa atmak için topa vurur. Bu sırada ebe topun peşinden hızla koşar. Aynı esnada diğer oyuncular saklanır. Ebe, topu oyun alanına getirir. Saklanan oyunculardan gördüğü herhangi birinin adını söyler. Adını söyler söylemez topu fırlatır ve "miço" der. Böylece yakalanan oyuncu ebe olur. Ebe, saklananlardan herhangi birini bulamazsa oyuncular tekrar oyun alanına toplanırlar. Oyunculardan biri yeniden topa hızlıca vurur. Ebe topu tekrar getirmeye gider. Oyun böylece sürer.

MİKADO (ÇÖP KALDIRMA)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Her yerde oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Kırk bir adet sayı çubuğu ya da kürdan.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla oyuna başlayacak oyuncu seçilir. Oyuna başlayacak oyuncu tüm çubukları avucunda toplar ve yere atar. Bu oyunda amaç yerdeki çubukları kıpırdatmadan bir tanesini almaktır. Oyuna çubukları yere atan oyuncu başlar. Diğer oyuncular sırayla yerden bir çubuk alırlar. Çubuğu alırken diğer çubukları kıpırdatan oyuncu yonar. En çok çubuk toplayan oyuncu kazanır.

İnsan, kendini oyunla ortaya koyar.

Alman Atasözü

MILAV

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Bir miktar fındık.

OYUNUN OYNANIŞI

Duvar dibine ağzı çok geniş olmayan bir çukur kazılır. Bu çukura “milav” adı verilir. Milavın yaklaşık iki metre uzağına bir çizgi çizilir. Tüm oyuncular çizgide sıralanırlar. Sayışmayla ilk atışı yapacak oyuncu belirlenir. Belirlenen oyuncu kendi ile beraber milav atışı yapacak bir oyuncu seçer.

Atışı yapacak oyuncu eline bir miktar fındık alır. Seçtiği oyuncuyla birlikte fındıkları sayarlar. Oyuncu avucunda fındıkları sallarken “Tek mi?”, “Çift mi?” diye sorar. Atışı yapacak oyuncu “tek” dediyse fındıkları avucunda sallarken “tek gel, dımbıl gel. Tek gel, dımbıl gel...” der. “Çift” demişse “çift gel, dımbıl gel. Çift gel, dımbıl gel...” der ve milava atışını yapar.

Aynı anda diğer oyuncu da sözlerin tersini söyler. Atıştan sonra milavdaki fındıklar sayılır. Atışı yapan oyuncu “tek” dediyse ve milavdaki fındık sayısı tekse, diğer oyuncu milavdaki fındık sayısı kadar atış yapan oyuncuya fındık verir. Milavdaki fındıklar çiftse milavın dışında kalan fındıkları diğer oyuncu alır ve atış sırası kendisine geçer.

MİSKET (MİLE, BİLYE, CİNCİK) OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Misketler.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuna başlamadan önce tüm oyuncuların yere dizeceği misket sayısı belirlenir. Her oyuncu belirlenen sayıdaki misketi çizgi oluşturacak şekilde yan yana sıralar. Yaklaşık dört metre uzaklığa başlangıç çizgisi çizilir.

Tüm oyuncular misketlerin yanından başlangıç çizgisine doğru bir misket fırlatır. Çoğu zaman fırlatılan misket oyuncunun en rahat atış yapabildiği miskettir. Bu misket "ellik" olarak adlandırılır. Elliği başlangıç çizgisine en yakın olan ilk atışı yapma hakkını kazanır. Oyuncular, misketlerinin başlangıç çizgisine yakınlığına göre atış sırasına geçerler.

Atış yapan oyuncu, vurduğu misketin sağında veya solundaki misketlerin tamamını alır. Bu kural atıştan hemen önce belirlenir.

Oyun tamamlandığında hâla yerde misket kaldıysa, herkes ellikinin yanına gider. Atış sırası ellik'i misketlere en uzak olandan başlar, misketler bitene kadar devam eder.

MOKA (TAŞ DİZME)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Yassı taşlar.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışma ile bir ebe seçilir. Yere düz bir çizgi çizilir. Bu çizginin 5 m kadar uzağına küçük bir daire çizilir. Ebeye ait olan yuvarlak bir taş dairenin ortasına konulur, diğer oyuncular da çizginin arkasında sıra olurlar. Sonra ellerindeki yassı taşlarla ebenin taşını daireden dışarı çıkarmaya çalışırlar.

Ebenin taşı daireden dışarı çıktığı anda ebe taşını alıp yerine koyana kadar atış yapan bütün oyuncular ebeye yakalanmadan taşlarını alıp geri dönmeye çalışırlar.

Yakalanan oyuncu ebe olur. Eğer oyuncular ebeye yakalanmadan yerlerine geri dönerlerse ebe değişmez.

NESİ VAR?

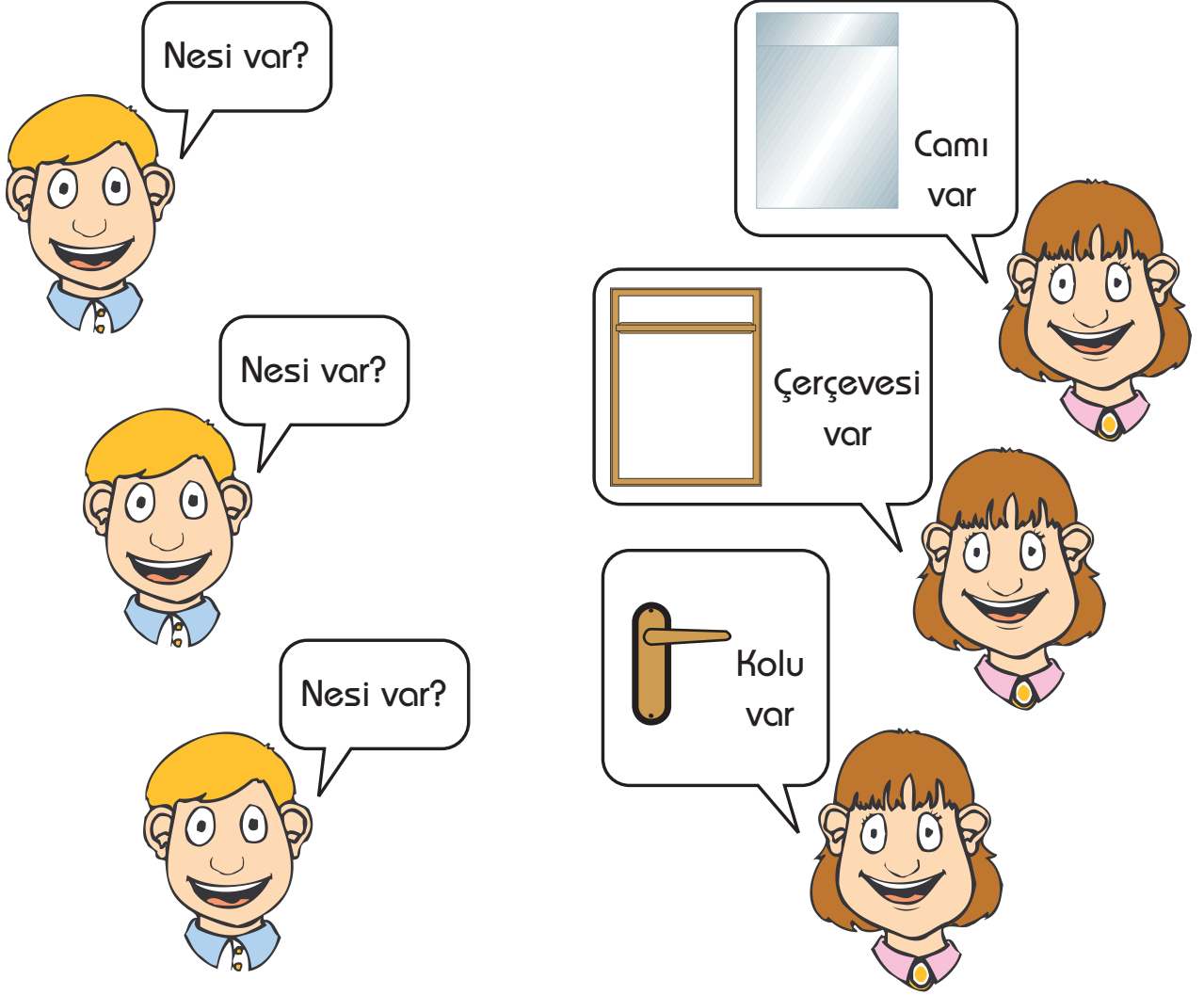
OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Seçilen ebe odadan çıkarılır. Diğer oyuncular birlikte bir nesne belirlerler. Daha sonra odaya alınan ebe, diğer oyunculara “nesi var?” sorusunu sorarak nesneyi bulmaya çalışır.

Örnek:

Seçilen nesne “pencere” olsun.

Ebe tahmin ettiği nesneyi söyler. Ebenin 3 kez nesne söyleme hakkı vardır. Üçüncü hakkında nesneyi bulamazsa ebelikten kurtulamaz. Bulursa yeni ebe seçilerek oyuna devam edilir.

NİNE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Mendil, atkı.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Ebenin gözü bağlanır. Diğer oyuncular ebenin etrafında daire şeklinde sıralanırlar. Ebe ile oyunculardan biri arasında aşağıdaki konuşmalar geçer (Ebe kız ise nine, erkek ise dede olarak isimlendirilir.).

- Oyuncu – Nine, nine ne ararsın?
Nine – İğne.
Oyuncu – İğneyi ne yapacaksın?
Nine – Çuval yapacağım.
Oyuncu – Çuvalı ne yapacaksın?
Nine – Taş taşıyacağım.
Oyuncu – Taşı ne yapacaksın?
Nine – Ev yapacağım.
Oyuncu – Al sana bir taş.

Oyuncu son sözünü söylerken ebenin sırtına dokunur ve tüm oyuncular ebeden kaçarlardı. Ebenin dokunduğu oyuncu onun yerine geçer.

NUHUN GEMİSİ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Önce oyunu yönetecek olan oyuncu seçilir. Seçilen bu oyuncu gizlice diğer oyunculara hayvan isimleri verir.

Oyun yöneticisi isimleri verirken bir hayvan ismini en fazla iki oyuncuya verebilir. Oyuncular ismini aldıkları hayvanı taklit ederler.

Her oyuncu kendisi ile aynı taklidi yapan diğer oyuncuyu bulmaya çalışır. Oyunun sonunda aynı taklidi yapan oyuncular birbirlerini bulamazlarsa ceza alırlar.

ONBİR ELLİ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular el ele tutuşarak daire şeklinde sıralanırlar. Daha sonra sırayla birbirlerinin eline dokunarak saymaya başlarlar, on birinci oyuncu ebe olur. Ebe gözlerini kapatarak on bire kadar sayar. Oyuncular bu sırada ebeden uzaklaşırlar. Ebe saymayı bitirdiğinde oyunculardan birisini yakalamaya çalışır. Yakalanan oyuncu ebe olur. Oyuna iki ebe ile devam edilir. Ebeler gözleri kapalı on bire kadar sayarlar.

Ebelerden biri oyunculardan birisini yakaladığında birlikte on bire kadar sayarlar. Bu şekilde her ebe yakalandığı oyuncuyu ebe yapar. Oyun bir kişi kalıncaya kadar devam eder. Sona kalan oyuncu, oyunu kazanır.

ON PAS

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEME: Bir top.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular iki gruba ayrılır. Oyuna başlayacak grup kura ile belirlenir. Kurayı kazanan grubun oyuncuları kendi aralarında paslaşmaya başlarlar.

Diğer grubun oyunları aralarına dağılarak topu kapmaya çalışırlar.

Rakibin elinin topa değmesi, topun yere düşmesi ya da rakip takıma geçmesi hâlinde diğer grup sıfırdan başlayarak paslaşmaya devam eder.

Top yere düşmeden ve rakip takımın eline geçmeden on pas yapılırsa bir sayı kazanılır. Sayı alan takım oyuna tekrar başlar.

ORASI BURASI ŞURASI

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEME: Tebeşir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışarak başkan seçilir. Oyun alanına uç tane büyük daire çizilir. Birinci dairenin içine “O” ikinci dairenin içine “Ő” unc dairenin içine “B” harfleri yazılır. Diğer oyuncular dairenin yanında toplanırlar. Oyunu daha önce seçilen başkan idare eder.

Başkan “Orası” , “Burası” , “Şurası” Şeklinde komutlar verir. Oyuncular başkanın verdiği komutlara göre “O” , “B” , “Ő” dairelerine sekerek giderler. rnek:
Başkan “Şurası” komutunu verdiğinde bütün oyuncular sekerek “Ő” dairesinin içerisine giderler.

Başkan komut verdikten sonra dairenin içerisine geç gelenler ya da başka dairelere gidenler oyundan çıkarlar. Başkan komut verirken Şaşırtmak için farklı daireyi iŐaretle gösterebilir. En sona kalan oyuncu oyunu kazanır ve ödüllendirilir.

ORTADA SIÇAN OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEME: Top.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla bir ebe seçilir. Diğer oyuncular ebenin etrafına dağılırlar. Oyuncular kendi aralarında paslaşırken ebe topu onların ayağından almaya çalışır. Ebeye topu kaptıran oyuncu yeni oyunda ebe olur.

ÖT KUŞUM ÖT

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Her yerde oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEME: Mendil.

OYUNUN OYNANIŞI

Grup içerisinden sayışarak bir ebe ve oyunu yönetecek bir başkan seçilir. Ebenin gözleri mendille bağlanır. Başkanın belirlediği bir oyuncu ebeye yaklaőarak “Ebe dala kuş kondu, bil bakalım kimmiő bu?” diye sorar. Ebe eliyle karşısındaki oyuncunun sağını, yüzünü inceler. Oyuncuya “Öt kuşum, öt.” der. O da kuş gibi öter. Ebe sesinden karşısındaki oyuncuyu tanımaya çalışır. Ebenin tanıdığı oyuncu onun yerine geçer. Eğer oyuncuyu tanıyamazsa tekrar ebe olur.

PABUÇ ÇİTMESİ OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: İp, iki pabuç.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ipi tutacak iki oyuncu belirlenir. Bu iki oyuncu yere çömelerek ipi yaklaşık elli cm yükseklikte gergin olarak tutarlar.

Diğer oyuncular ipe değmeden sırayla üzerinden atlarlar.

Ebeler oyuncular atlarken ellerine aldıkları pabuçla onlara vurmaya çalışırlar. Ebenin vurduğu oyuncu onun yerine geçer.

RENKLİ İSTOP

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Top.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla oyuna başlayacak oyuncu seçilir. Seçilen oyuncu topu havaya atarak bir oyuncunun ismini söyler. İsmi söylenen oyuncu topa doğru koşarak yere düşmeden yakalamaya çalışır. Diğer oyuncular toptan uzağa kaçarlar. Topu tutan oyuncu bir renk söyler. Diğer oyuncular söylenen rengi bulup dokunmak zorundadırlar. Daha sonra topu tutan oyuncu, rengi bulamayan oyuncularından birine doğru topu fırlatır, oyuncuyu vuramazsa bir puan alır. Vurursa topu attığı oyuncu bir puan alır. Oyunu en az puanla tamamlayan oyuncu oyunu kazanır.

SAKLAMBAÇ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup halinde oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Sobe yeri belirlenir. Ebe seçilen oyuncu sobe yerine gider. Elleriyle gözlerini kapatarak duvara yaslanır ve en az elliye kadar sayar. Sayma bitiminde “Önüm, arkam, sağım, solum sobe.” der. Bu süre içerisinde diğer oyuncular saklanmak zorundadırlar. Ebe saklanan oyuncuları teker teker bulmaya çalışır. Gördüğü oyuncuyu sobe yerine koşarak sobeler. Diğer oyuncular ebeden önce sobelerse oyun aynı ebe ile tekrarlanır. Saklanan oyuncunun ismini yanlış söylese, ismi yanlış söylenen oyuncu yerinden çıkarak “Çanak çömlek patladı.” diye bağırır. Tüm oyuncular saklandıkları yerden çıkarak sobe yerine gelirler. Aynı ebe ile oyun tekrar oynanır.

SEKSEK OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: En az iki kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Yassı bir taş, tebeşir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular sert bir zemine birbirini takip eden kare veya daire şeklinde çizgiler çizerler. Çizili alanların içine sırasıyla yassı bir taşı atarlar. Eğer taş çizili alanların dışına veya çizginin üzerine düşerse atma sırası diğer oyuncuya geçer. Atış başarılıysa oyuncu tek ayağı üzerinde sekerek bütün kutucuklara basar.

Oyuncu beş-altı ve yedi-sekiz numaralı kutucuklarda iki ayağını yere basar.

Sonra tekrar sekerek geriye dönerken taşı alıp bir sonraki bölüme geçer. Bütün boşluklara sırasıyla taşı atarak oyunu bitirir.

SEKİZ KUYULU TAŞ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: İki kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: 32 çakıl taşı.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyun alanına karşılıklı dörder çukur kazılır. İki oyuncu otuz iki tane çakıl taşı eşit olarak paylaşırlar. Sekiz çukura dörder tane taş yerleştirirler.

Kura ile seçilen oyuncu başlamaya hak kazanır. Başlayan oyuncu kendine ait çukurlardan dört taş alır, istediği çukurdan başlayarak sırayla her çukura birer taş koyar.

Diğer oyuncu da aynı eylemi tekrarlar. Bu taş yerleştirme esnasında kendi çukurunda bir taş bırakmayı başaran oyuncu bu çukurun karşısında yer alan diğer oyuncunun çukurundaki bütün taşları almaya hak kazanır. Oyun bu şekilde devam eder ve rakibin taşlarını toplamayı başaran oyuncu kazanır.

SICAK SOĞUK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Seçilen ebe dışarıya çıkarılır. Belirlenen bir nesne saklanır. Ebe içeri çağırılır ve nesneyi aramaya başlar. Nesneye yaklaştığında diğer oyuncular "sıcak", uzaklaőtığında ise "soğuk" diye bağırırılar. Ebe nesneyi bulduğunda oyun biter. Yeni ebe seçilir.

ŞÖYLE BÖYLE OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla bir ebe seçilir. Ebe "böyle, şöyle" diyerek hareketler yapar. Ebenin "böyle" diyerek yaptığı hareketler tüm oyuncular tarafından tekrarlanır. "Şöyle" diyerek yaptığı hareketler yapılmaz. Hareketleri yapmakta geciken ya da şaşıran oyuncular yanar. Oyunu en sona kalan oyuncu kazanır.

TANDIR

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla iki ebe seçilir. Seçilen ebeler yere karşılıklı oturup bacaklarını açarak ayaklarını birleştirirler. Diğer oyuncular sıra ile önce oluşturulan şeklin ortasına basarak daha sonra da hiç basmadan üzerinden atlayarak geçerler.

Tüm oyuncular atlama işlemini tamamladıktan sonra ebeler bacaklarını kapatarak ayaklarını karşılıklı birleştirirler. Diğer oyuncular yine üzerinden atlarlar. Bu kez ayaklar üst üste konulup atlama işlemine devam edilir. Tek el yumruk yapılarak ayak üzerine konulur.

Sonra iki el yumruk yapılır ayakların üstüne konulur. Daha sonra tek karış yapılır ve en son iki el karış yapılarak ayakların üzerine konulur. Diğer oyuncular ebelere dokunmadan atlamaya devam ederler. Ebelerden birine değen oyuncu yanar ve onun yerine geçer.

TAŞ TAŞ ÜSTÜNE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla oyun yöneticisi seçilir. Diğer oyuncular arada birer metre boşluk bırakarak daire şeklinde sıralanırlar. Oyun yöneticisi dairenin ortasına geçer.

Yönetici "Taş taş üstüne" komutunu verdiğinde her oyuncu bir ayağını diğer ayağının üzerine koyar. Oyun yöneticisi "Taş toprak üstüne" komutunu verdiğinde her oyuncu ayağını yere indirir.

Şaşıran, dengesi bozulan, arkadaşına tutunan, düşen oyuncu yanar. En sona kalan oyuncu ise oyunu kazanır.

Oyun, bütün ve uyumlu bir faaliyettir.

Kant

TAVŞAN YARIŞI

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Sandalye (Çanta, orta büyüklükte bir taş vb.de olabilir.).

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla hakem seçilir. Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Başlangıç noktası belirlenir. İki grubun oyuncuları yan yana gelecek şekilde sıralanırlar. Yaklaşık 3 metre uzaklığa sandalye konulur.

Grupların birinci oyuncuları yere çömelerek ve ayak bileklerinden tutarak tavşan gibi sıçrama hareketi yaparlar.

Hakemin "Başla." komutuyla tüm oyuncular sıçrayarak sandalyeye kadar gidip etrafından dönerek başlangıç noktasına gelirler. Tüm oyuncular sırayla grubun başına geçerler. Grupların birinci oyuncuları tekrar başa geldiğinde en hızlı olan grup kazanır.

TELGRAF

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup hâlinde oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular oyun sonuna kadar sırayla birer sözcük belirlerler. Sıradaki oyuncunun söylediği sözcüğün harflerinin yerleri değiştirilmeden bu harflerle başlayan sözcüklerden oluşan bir telgraf yazılır.

Örneğin: “Kabak” sözcüğü belirlenir.

K

1. Kaya
2. Kedi
3. Köpek
4. Kuyumcu

a

1. ağaçtaki
2. arabanın
3. aynaya
4. atkıyı

b

1. balonu
2. bagajındaki
3. bakarken
4. boyarken

a

1. alıp
2. armutları
3. akli
4. ahıra

k

1. kaçtı.
2. kokladı.
3. karıştı.
4. kaçtı.

TEK Mİ, ÇİFT Mİ?

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Her yerde oynanır.

OYUNCU SAYISI: En az iki kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Çakıl taşları.

OYUNUN OYNANIŞI

İki oyuncu karşılıklı durur. Oyunculardan birisi eline çakıl taşlarını alır. Diğer oyuncuya göstermeden çakıl taşlarını iki eline paylaşır ve “Tek mi, çift mi?” diye sorar. Karşısındaki oyuncu “Tek” ya da “Çift” cevabını verir. Eğer tahmini doğruysa bir puan kazanır. Tahmini yanlışsa diğer oyuncu bir puan alır. En çok puan toplayan oyuncu oyunu kazanır.

TEYZEM ÇARŞIYA GİTTİ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Grup içinden bir oyuncu seçilir. Seçilen oyuncu "Teyzem arŐiya gitti ve ... (Kendi belirlediği harfle başlayan bir nesne söyler). aldı" der. İkinci oyuncu bu cümleyi tekrarlayıp aynı harfle başlayan yeni bir nesne adı söyler. Örneğin,

İlk oyuncu "Teyzem arŐiya gitti ve elma aldı." der. İkinci oyuncu "Teyzem arŐiya gitti ve elma, erik aldı." der. nc oyuncu "Teyzem arŐiya gitti ve elma, erik, elbise aldı." der.

Her oyuncunun önceden söylenen nesnelere hatırlaması ve her seferinde yeni bir nesne adı söylemesi gerekir. Sözcük bulamayan ya da nesne söylerken geciken oyuncu oyundan çıkar.

TIP

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyunu yönetecek oyuncu sayışmayla seçilir. Oyun yöneticisi "Aslan geliyor, kaplan geliyor, tıp." diyerek oyunu başlatır. Glen ve ses çıkararak oyuncuları, oyundan çıkarır. Sona kalan oyuncu oyunu kazanır.

TİKA

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Teneke kutu

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla bir ebe seçilir. Oyun alanının ortasına teneke konulur, etrafına çember çizilir. Ebe teneke kutunun üzerine ayağını koyarak elliye kadar birer birer sayar. Diğer oyuncular saklanırlar. Ebe saymayı bitirdikten sonra diğer oyuncuları bulmaya çalışır.

Bulduğu oyuncunun ismini söyleyerek (Berke tika, Bilge tika, Metehan tika...) teneke kutuya ayağını vurur. Tikalanan oyuncular dairenin arkasında sıralanırlar.

Ebe diğer oyuncuları aramaya devam eder. Ebe diğer oyuncuları ararken saklanan oyunculardan biri kutuya vurup "tika" diye bağırırsa tüm oyuncular ebe kutuyu getirinceye kadar tekrar saklanır. Aynı ebe ile oyun tekrarlanır. Tüm oyuncular tikalandığında ilk tikalanan oyuncu ebe olur.

TILKI ÇIK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyun yöneticisi ve tilki sayışmayla belirlenir. Diğer oyuncular da civciv olurlar. Oyun alanına biri küçük, diğeri büyük iki daire çizilir. Küçük daire tilkinindir. Büyük daire civcivlere aittir.

Oyun yöneticisinin "Başla." komutuyla tüm civcivler oyun alanına dağılır. Oyun yöneticisinin "Tilki çık." komutunu vermesiyle bütün civcivler, büyük daireye koşarlar.

Tilki kendi dairesinden çıkıp onları yakalamaya çalışır. Tüm civcivler yakalandığında oyun sona erer. Oyun yöneticisi ve tilkinin seçilmesiyle yeni oyuna başlanır.

TİKOÇA

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Tikoça alanı ve onu çevreleyen dış alan belirlenir. Kurayla tikoça grubu belirlenir. Tikoça grubu kendi alanına diğer grup dış alana yerleşir.

Her grup kendi alanında çift ayakla yere basabilir. Tikoça grubu kendi alanının dışında sekerek ilerlemek zorundadır. Bu grubun oyuncuları dış alanda sekerek diğer grubun oyuncularına dokunmaya çalışırlar. Dokundukları oyuncu yanar.

Seken oyuncular çift ayakla yere basarlarsa kendi alanlarına kaçmak zorundadırlar. Kaçarken yakalanırlarsa oyun dışı kalırlar. Tüm oyuncuları yanan grup oyunu kaybeder.

TOKALA OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Tokala, oyunu sayısı kadar ucu eğri sopa.

OYUNUN OYNANIŞI

Bu oyunda kullanılacak tokala, kısa bir ağaç parçasının topa benzer şekilde yontulmasıyla hazırlanır (Günümüzde küçük bir topa da oynanabilir.). Oyun alanına küçük bir çukur açılır.

Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Her oyuncu elindeki ucu eğri sopayla tokalayla çukura atmaya çalışır.

Sopaların kullanılması sırasında kazaya sebebiyet verecek hareketlerden kaçınılmalı.

Gruptaki oyuncular paslaşarak oyunu daha zevkli hâle getirebilirler. Tokalayla çukura en fazla sayıda atan grup oyunu kazanır.

TOPAÇ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: En az bir kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Topaç, ip.

OYUNUN OYNANIŞI

Her oyuncunun tahtadan yapımlı, armuda benzer, kenarları pürüzsüz, altı çivili bir topacı olur. Bu topaca yorgan ipinden kalın bir ip şişkin kısmından başlayarak aşağıya doğru muntazam bir şekilde sarılır. Sonra oyuncuların hepsi aynı anda topaçlarını yere hızlıca atarlar. Atarken ipi çözdürülür ve bu ip topaca hız kazandırır. İp sarılımin tam tersine aşağıdan yukarı doğru çözülür. Topacı bu şekilde en uzun döndüren kişi oyunu kazanır.

TOPAL KARGA

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Belirlenmiş bir oyun sahası içinde oynanan bir oyundur. Sahanın herhangi bir yeri yuva olarak kabul edilir. Genelde sahanın köşelerinden biri yuvadır. Yuva, ebe olan oyuncunun sahasıdır. Oyunda ebeye "Topal Karga" denir. Topal Karga yuvanın içinde durur.

Diğer oyuncular sahanın herhangi bir yerinde bulunurlar. Topal Karga tek ayağı üzerinde seke seke koşarak oyuncuların birini yakalamak zorundadır. Ebe dışındaki oyuncular kaçış sırasında belirlenen sahanın sınırlarına çıkamazlar. Saha dışına çıkan, ebe yani Topal Karga olmak zorundadır.

Topal Karga oyuncuların birini yakalayınca kadar ebeliğe devam eder. Ebe olan kişi koşmaktan yorulduğunda sahanın içinde yuva olarak belirlenen bölüm dışında hiçbir yerde durup dinlenme hakkına sahip değildir. Oyuna katılanlar "Topal Karga, Topal Karga beni yakalayamaz." diyerek ebeyi kışkırtırlar.

TOP GEZDİRME

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Çarşaf, bir adet pinpon topu.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular daire şeklinde sıralanarak yere otururlar. Çarşafı elleri altta kalacak şekilde önlerine sererler. Sayışmayla bir ebe seçilir.

Oyuncular hep birlikte karar verdikleri şarkıyı söylerler. Ebe elindeki pinpon topunu yanındaki oyuncuya verir. Oyuncular şarkı söylerken pinpon topunu da elden ele gezdirmeye başlarlar.

Ebe "dur" dediğinde oyuncular susarlar ve çarşaf kaldırılır. Çarşaf açılır, top kimin elindeyse o yeni oyunda ebe olur.

Oynayan çocuk, canlılığın ve sevincin
sembolüdür.

Herbel

TOP YETİŞTİRME

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEME: Top.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla hakem seçilir. Oyuncular iki gruba ayrılırlar. İki grubun oyuncuları yan yana gelecek şekilde sıralanırlar. Grupların birinci oyuncuları ellerine topları alırlar.

Hakemin "Başla." komutuyla ellerindeki topu bacaklarının arasından geçirerek arkadaki oyuncuya aktarırlar. Elden ele giden topu en sondaki oyuncu alarak grubun başına geçer.

Tüm oyuncular kendi sıraları gelince grubun başına geçerler. Grupların birinci oyuncuları tekrar başa geldiğinde en hızlı olan grup kazanır.

TOT OYUNU (CIKA)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Yassı taşlar.

OYUNUN OYNANIŞI

Her oyuncunun birer taşı olmalıdır. "Tot." adı verilen bir taş ortaya yüksekçe bir yere konulur. Yaklaşık üç metre uzaklığa bir çizgi çizilir.

Bütün oyuncular bu çizgi üzerinde sıralanıp ellerindeki taşlarla totu vurmaya çalışırlar. Totu vuran oyuncu, çizgi ile taşın devrildiği uzaklığı oyunun tekerlemesini söyleyerek adım adım ölçer.

Oyunun Tekerlemesi:

Nal mih

Kayı saşısı

40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49

Ne topuz?

Yaman topuz.

Yarım elma, bütün elma

Harul hurul

Çık da gel, kurtul.

Her adımda tekerlemenin bir kelimesi söylenmelidir. Tekerlemeyi tota ulaşmadan bitiren oyuncu oyunu kazanır.

TREN OYUNU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: İki kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Kâğıt, kalem.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla oyuna başlayacak oyuncu seçilir. Oyuncular ellerindeki kâğıtlara birden dokuz kadar sırayla rakamlar yazarlar. Oyuna başlayan oyuncu elindeki kâğıda gizlice bir sayı yazar. Diğer oyuncu bu sayıyı tahmin etmeye çalışır. Örneğin, oyuncu altı rakamını yazmışsa ve arkadaşı bunu bilememişse altı rakamının üstüne bir çizgi çeker. Eğer bilmişse çizgi çizemez, oyun sırası diğer tarafa geçer. Rakamların etrafı dört çizgi çizilerek kare ile çevrilince vagon olurlar. Bütün rakamların çevresi kapatılınca tren kalkar. Treni kaldıran oyuncu oyunu kazanır.

①

1 2 3 4 5 6 7 8 9

②

1 2 3 4 5 6 7 8 9

TUZ BUZ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Bu oyun sıralı ya da daire şeklinde oturarak oynanır. Tempolu bir şekilde eller iki defa bacaklara vurulur.

İki defa el çırpılır ve iki defa parmaklar şıklatılır.

Bu sırada tuz buz denir. Sıradaki oyuncu ise kelimelerin yerini değiştirerek tuz buzsa buz tuz, buz tuzsa tuz buz der. Şaşıran olursa ceza olarak bir hayvanı taklit eder.

UCUZ İĞNE

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesidir.

OYUNUN OYNANIŞI

Tüm oyuncular daire şeklinde sıralanıp yere ayaklarını uzatarak otururlar. Sayışmayla oyun yöneticisi seçilir. Oyunun yöneticisi, aşağıdaki tekerlemeyi söylerken oyuncuların ayaklarını sayar:

İğne iğne, ucuz iğne
Boş boş far far
Çam ağacı, çadır kuşu
El kuşu, beş kuşu

Sayma işlemi sonunda belirlenen oyuncuya "Baltan kaç para?" diye sorulur. Belirlenen oyuncunun bir ayağı, topuğundan yavaşça yere vurularak oyundan çıkarılır. Sona kalan oyuncu alkışlanır.

UÇAK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular arasından bir ebe seçilir. Seçilen ebe diğer oyuncuları yakalamaya çalışır. Yakalanan çocuklar uçak gibi kollarını ve bacaklarını açarak hareketsiz dururlar.

Diğerleri ebeye yakalanmadan kaçmaya devam ederler. Ebe onları yakalamaya çalışırken bir yandan da sabit duranların kurtarılmalarını engellemeye çalışır.

Kaçanlardan biri daha önce yakalanıp sabit kalan bir oyuncunun bacaklarının arasından geçerse onu kurtarmış olur. Arkadaşının oyuna tekrar katılmasını sağlar. Oyun ebe'nin bütün oyuncuları yakalamasıyla biter.

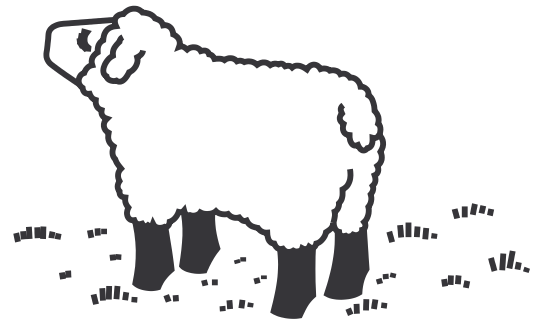
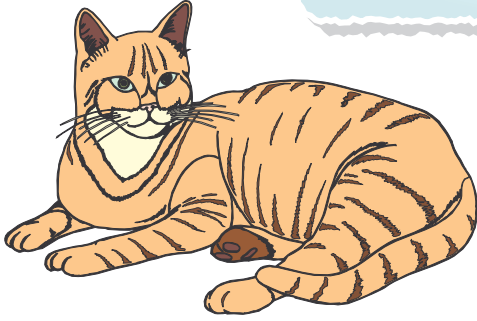
UÇTU UÇTU

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyunu yönetecek oyuncu sayışmayla seçilir. Oyun kurucusu tüm oyuncuların göreceği bir yerde durur. Diğer oyuncuların hepsi oyun kurucusuna yönelir. Sağ ellerinin işaret parmağını açık tutarak yumruk yaparlar. Oyun yöneticisi işaret parmağıyla dizine vururken “ Uçtu uçtu.” der. Tüm oyuncular aynı hareketi yaparlar. Oyun yöneticisi şaşırtmak için aniden işaret parmağını yukarı doğru kaldırarak bir hayvan ismi söyler. Eğer söylenen hayvan uçabiliyorsa tüm oyuncular parmaklarını yukarı kaldırır. Eğer söylenen hayvan uçamıyorsa tüm oyuncuların parmakları yerde kalır. Şaşıran oyuncu yanar.

Uçtu uçtu, kuş uçtu (parmak havada).
Uçtu uçtu, kedi uçtu (parmak yerde).
Uçtu uçtu, kartal uçtu (parmak havada).
Uçtu uçtu, kuzu uçtu (parmak yerde).

UYKUCU HOROZ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuna katılan oyuncular daire olup yere çömelirler. Gözlerini açmadan uyur gibi yaparlar ve yumurtaymış gibi davranırlar. Aralarından seçilen bir oyuncu ebe olur. Ebe, oyuncuların etrafında gezerken tek tek başlarına dokunur. Başına dokunulan çocuk sessizce yerinden kalkar ve ebe nin peşinden gelir.

Son oyuncu kalana kadar ebe oyuncuların başlarına dokunmaya devam eder. Sona kalan oyuncunun etrafında sessizce halka olunur ve hep birlikte "uykucu horoz, uykucu horoz, kalk artık." diye bağırlar. Uykucu horoz yerinden kalkarak arkadaşlarını yakalamaya çalışır. Yakalanan oyuncu ebe olur.

UZUN EŞEK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

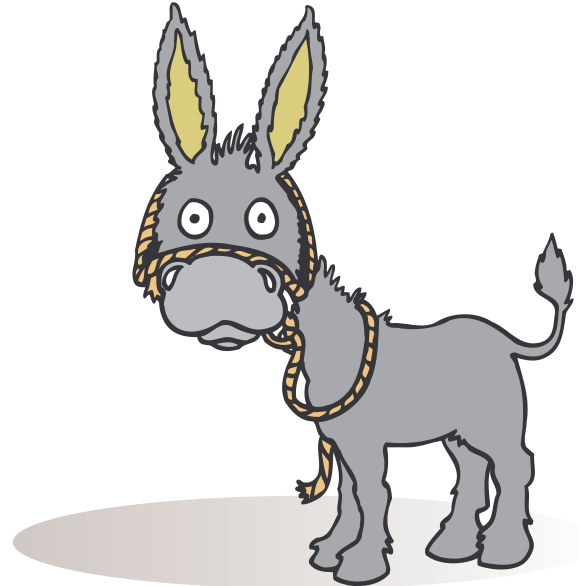
OYUNUN OYNANIŞI

İki rakip grup oluşturulabileceği gibi tek bir grupta da oyun oynanabilir. Kurayla bir oyuncu seçilir ve bu oyuncuya “yastık” denilir. Yastık, bir ağaç gövdesine ya da bir duvara arkadaşlarının yüzünü görecekđi şekilde yaslanır. Oyunculardan birisi başı yastığın ayakları arasına gelecek şekilde çöker. Arkasından birkaç kişi de aynı pozisyonu alır.

Diğer oyuncular, sırasıyla koşarak gelirler ve arkadaşlarının sırtına atlarlar. Oyuncular, atlarken yıkılmamaya özen gösterirler. Herkes atladıktan sonra ya sayı sayılır ya da bir türkü söylenir. Oyun bitimine kadar denge bozulmadan durulmaya çalışılır. Yere ayakları temas ederse yenilmiŐ sayılırlar. Böylece gruplar yer değiştirir ve oyun yeniden başlar.

11 yaŐ ve üzeri çocuklar için uygundur.

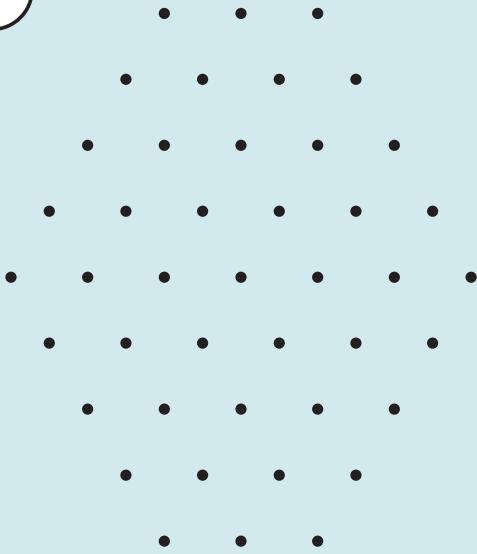
ÜÇGEN PEYNİR DİLİMLERİ

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Kapalı alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: İki kişi ile oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Kalem, kâğıt.

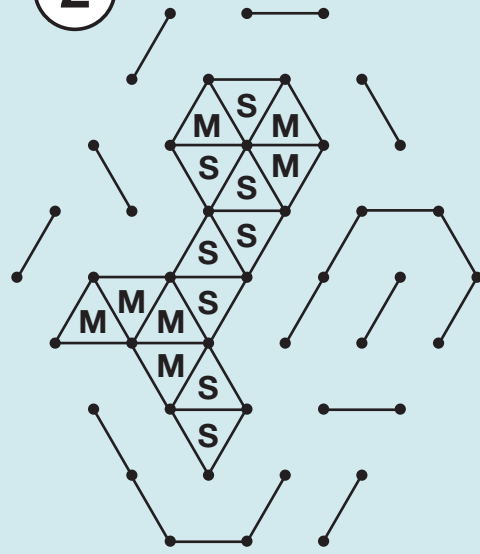
OYUNUN OYNANIŞI

Kareli bir kâğıt üzerine noktalardan oluşan, isteğe göre büyüklüğü değişen bir altıgen oluşturulur. İki oyuncu noktaları karşılıklı olarak üçgen yapacak şekilde birleştirirler. Oyuncular üçgenini oluşturdukça bu üçgenin içine kendi isimlerinin baş harfini yazarlar. En fazla üçgeni oluşturan oyuncu oyunu kazanır.

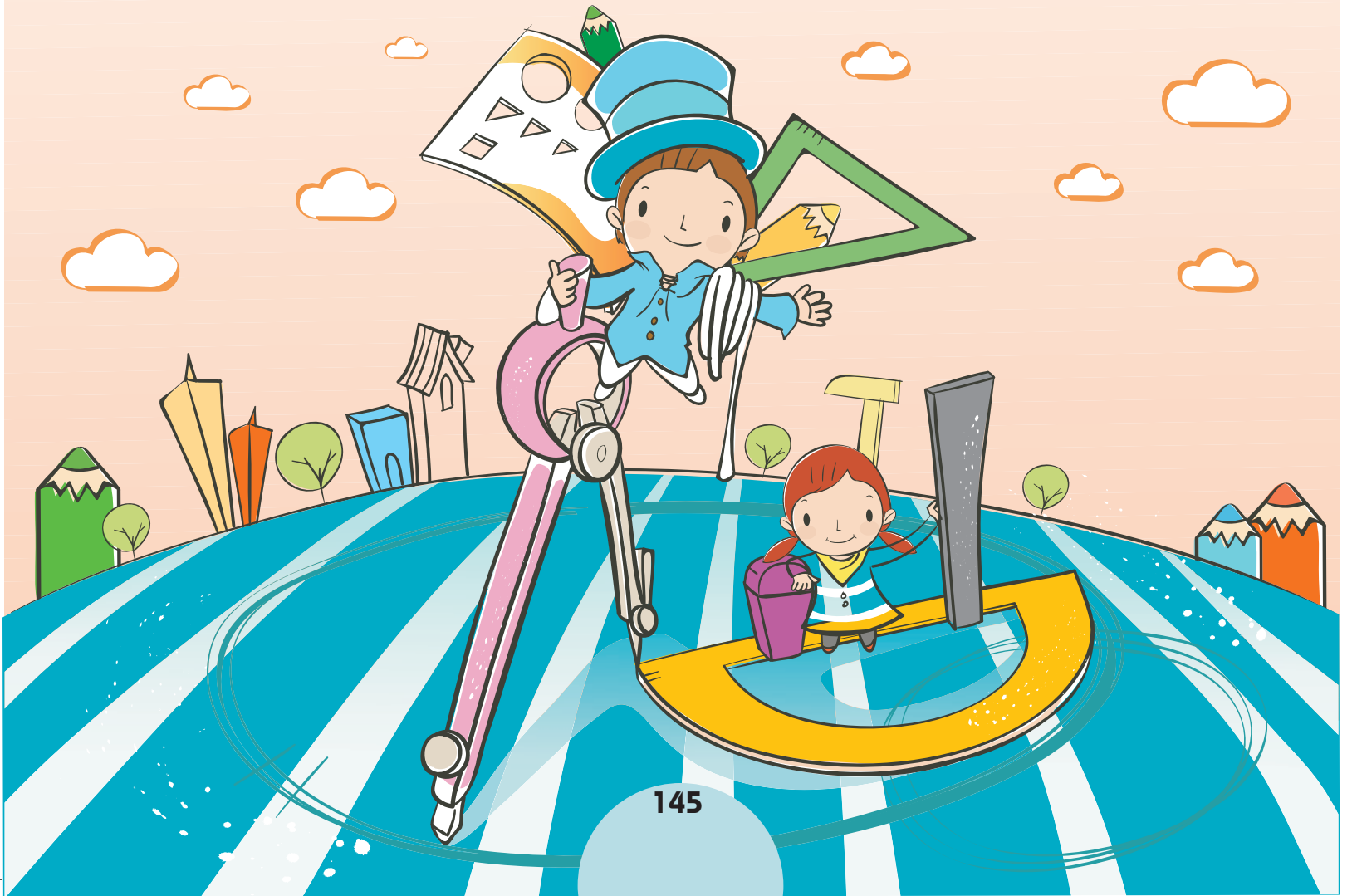
1

2

Kiminle oynadığını söyle, kim olduğunu bileyim.
Türk Atasözü

ÜÇTAŞ (CÜZ, RİZ)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

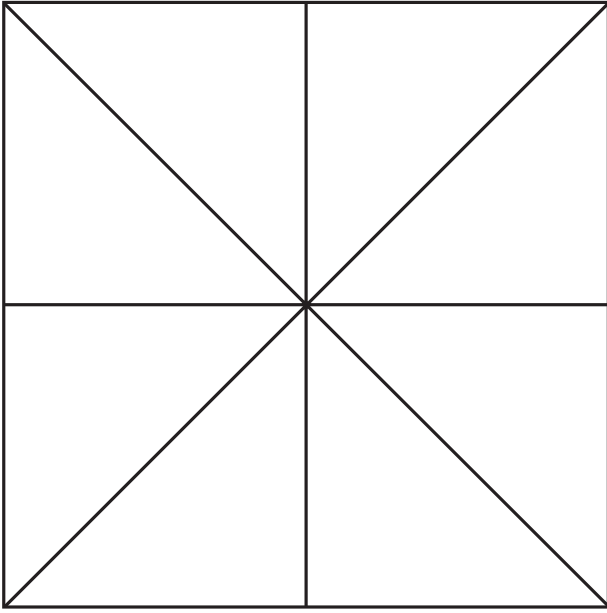
OYUNCU SAYISI: İki kişi ile oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Üçer adet farklı renkte misket büyüklüğünde yuvarlak taşlar.

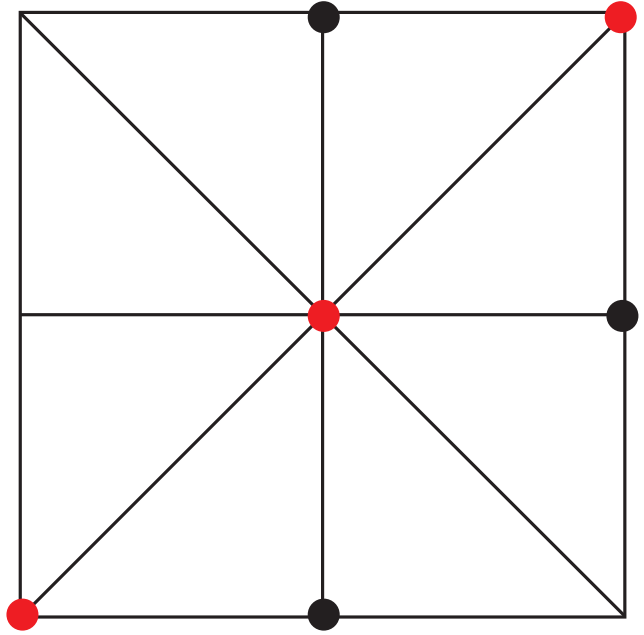
OYUNUN OYNANIŞI

Oyun alanına aşağıdaki şekil çizilir. Kurayla oyuna başlayacak oyuncu belirlenir. Kurada kazanan oyuncu ilk taşı koyar. Oyuncular sırayla ellerindeki taşları birer birer yerleştirirler. Daha sonra taşlarını hareket ettirerek kendi taşlarını aynı çizgi üzerinde sıralamaya çalışırlar. Üç taşı aynı çizgi üzerinde sıralayan oyuncu oyunu kazanır.

1

2

YAĞ SATARIM, BAL SATARIM

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEME: Mendil.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Oyuncular daire şeklinde sıralanıp yere çömelirler. Ebe daireyi oluşturan oyuncuların etrafında sekerek dolaşır. Bu sırada avucunun içinde bir mendil saklar. Oyuncular hep birlikte aşağıdaki maniyi söylerler:

Yağ satarım, bal satarım.
Ustam ölmüş, ben satarım.
Ustamın kürkü sarıdır.
Satsam on beş liradır.
Zam bak zum bak
Dön arkana iyi bak.

Ebe eğilerek mendili, seçtiği bir oyuncunun arkasına bırakır. Bu sırada mendili yere bırakıyormuş gibi yapıp oyuncuları şaşırtabilirler. Mendili arkasında gören oyuncu yerinden kalkarak ebeyi kovalar. Ebe çemberin etrafında koşarak seçtiği oyuncunun yerine oturur ve ebelikten kurtulur. Eğer kovalayan oyuncu ebe yerine oturmadan elindeki mendille ona dokunursa aynı ebe ile oyuna devam edilir.

YAKAN TOP

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Bir top, tebeşir.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Karşılıklı olarak iki tane uzun çizgi çizilir. Gruplardan biri iki çizginin ortasındaki boş alana geçer. Diğer grup ikiye bölünür ve bölünen grup üyeleri çizgilerin üzerine dizilirler. Çizgideki oyuncular ortaya yerleşen grubu toplama çalışır.

Vurulan oyuncu oyundan çıkar. Ortadaki oyuncular topu havada yakaladıklarında bir can kazanırlar. Canları kullanarak vurulan oyuncuyu tekrar oyuna alabilirler.

Ortada tek oyuncu kaldığında çizgideki oyuncuların karşılıklı top fırlatışları onikiye kadar sayılır. Sayma işlemi tamamlandığında ortadaki oyuncu vurulamadıysa bu oyuncunun grubu bir oyun kazanır. Grup yine ortada kalır. Oyun tekrar başlar. Son oyuncu vurulursa gruplar yer değiştirir. Çizgideki oyuncular ortaya geçerler.

YATTI KALKTI

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Tüm oyuncular kendilerine bir varlık ismi (sebze, meyve, çiçek vb.) seçerler. Sayışmayla oyuna başlayacak oyuncu seçilir. Seçilen oyuncu kendi varlık ismini söyleyerek oyuna başlar. Örnek:

- "Leylak" olan oyuncu – Leylak yattı, kalktı Sümbül, der.
"Sümbül" olan oyuncu – Sümbül yattı, kalktı Menekşe, der.
"Menekşe" olan oyuncu – Menekşe yattı, kalktı Orkide, der.

Söyleyeceği ismi çabuk bulamayan oyuncu yanar. Oyundan çıkar. Çıkan oyuncunun ismini diğer oyuncular kullanamazlar. En sona kalan oyuncu oyunu kazanır.

YEDİ KİREMIT (KUKA, YEDİKULE)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Yedi tane kiremit parçası, bir top.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular iki gruba ayrılırlar. Ortaya küçük bir daire çizilir. Kiremitler üst üste dizilir. Bir grup kiremitlerin yanında kalır. Diğer grup yaklaşık dört metre mesafeden kiremitleri topla vurmaya çalışır.

Grubun hiçbir oyuncusu kiremitleri deviremezse gruplar yer değiştirir. Grubun bir oyuncusu kiremitleri devirirse kiremitlerin başında bekleyen grup topla diğer grubu vurmaya çalışır. Kaçan grubun oyuncuları topla vurulmadan önce yıkılan kiremitleri tekrar dizmeye çalışırlar.

Grup kiremitleri dizebilirse bir puan alır. Kiremitleri dizemezse ya da grup oyuncularının tamamı vurulursa gruplar yer değiştirir, oyun tekrar başlar.

YERDEN YÜKSEK

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla ebe seçilir. Ebe yüksek sesle yirmiye kadar sayar.

Ebe sayma işlemini tamamlayınca kadar tüm oyuncular ebeden daha yüksek bir yere çıkar.

Yükseğe çıkamayan oyuncuları ebe yakalamaya çalışır, yakalanan oyuncu ebe olur.

YILAN

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: İp, tebeşir.

OYUNUN OYNANIŞI

Yere, oyuncuların içine sığabileceği kadar büyüklükte bir daire çizilir. Sayışarak ebe seçilir. Ebe dairenin ortasına geçer. Elindeki ipi yere paralel olarak çevirir.

Diğer oyuncular ip yaklaştığında dairenin dışına çıkmadan, zıplayarak ipe değmemeye çalışırlar.

İpe değen oyuncu yanar ve oyundan çıkar. Daire içerisinde tek başına kalan oyuncu oyunu kazanır ve ebinin yerine geçer.

YILAN (BİLYE OYUNU)

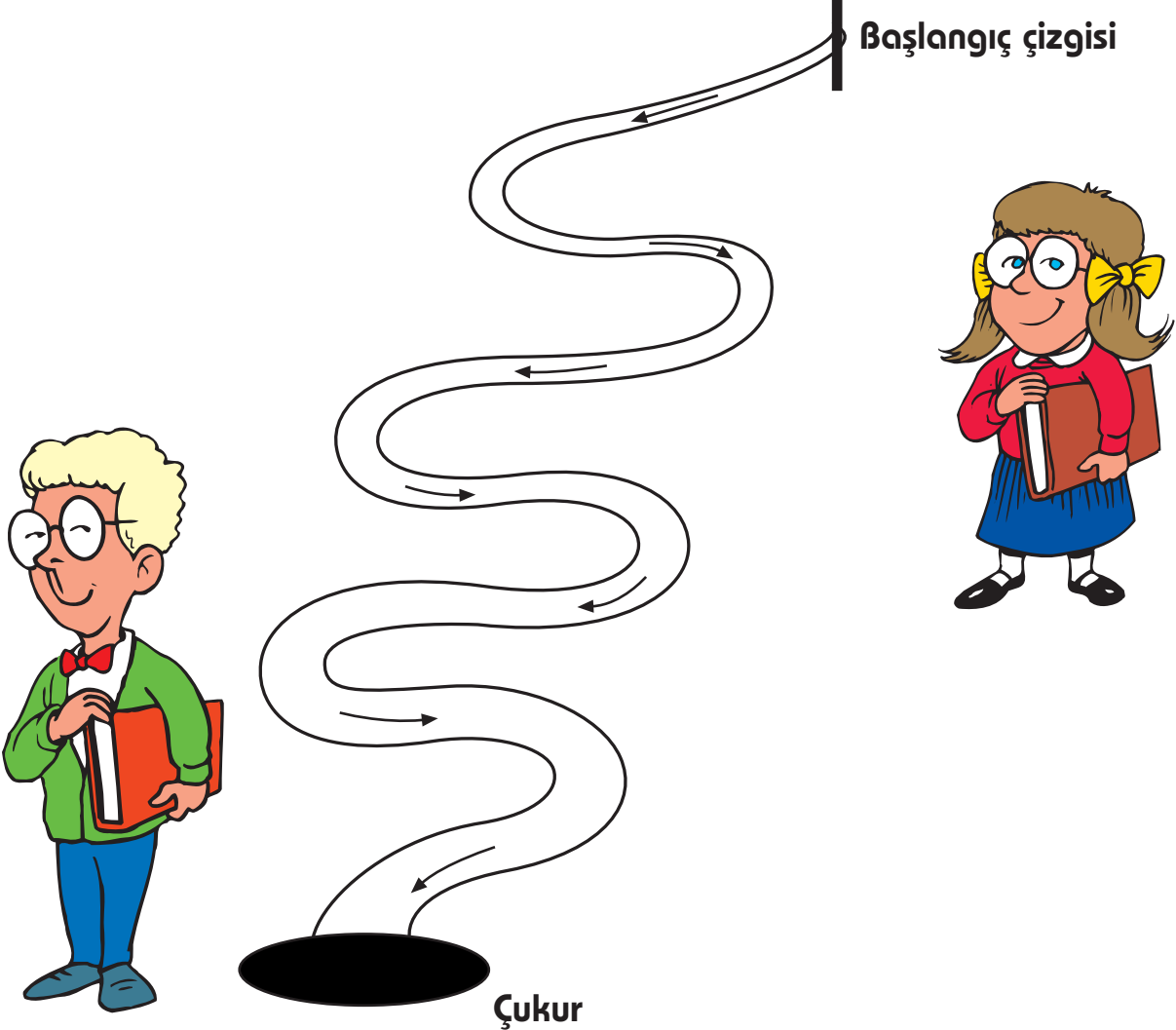
OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Bilye ve tebeşir.

OYUNUN OYNANIŞI

Tebeşirle yılan şeklinde kıvrımlı, ikili, yaklaşık üç metre uzunluğunda çizgiler çizilir. Çizgilerin başına başlangıç çizgisi çizilir, sonuna da kuyu açılır. Oyuncular bilyelerini başlangıç çizgisinde sıralarlar. Sırası gelen oyuncu üç defa vurarak bilyelerini çizilen yolda ilerletir. Sırası gelen oyuncu oyuna aynı şekilde devam eder. İkinci turda her oyuncu oyuna kaldığı yerden devam eder. Bilyeler çizgi dışına çıktığında oyuncu başlangıç noktasına döner. Oyuna yeniden başlar. Çizgiyi takip ederek kuyuya varan oyuncu tekrar başlangıç noktasına aynı yoldan dönmek zorundadır. Aynı yoldan başlangıç noktasına dönen oyuncu oyunu kazanır.

YILAN UYUYOR

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık ve kapalı alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEMELER: Malzemesizdir.

OYUNUN OYNANIŞI

Sayışmayla yılan rolündeki oyuncu seçilir. Seçilen oyuncu yere uzanır ve uyuma taklidi yapar. Diğer oyuncular etrafında gürültü yaparak, el çırparak yılanı uyandırmaya çalışırlar. Yılan uyanarak yerde sürünüp diğer oyuncuları bacaklarından yakalamaya çalışır. Yakalanan oyuncu bir sonraki oyunda yılan olur.

YUMURTA YUVARLAMACA

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.

OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.

KULLANILAN MALZEME: Yumurta.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyuncular ellerine birer çiğ yumurta alarak küçük bir tepeye tırmanırlar. Daha sonra ellerindeki yumurtaları bayırdan aşağıya doğru bırakırlar. Kimin yumurtası kırılmadan en uzun mesafeyi kat ederse o birinci olur ve kazanır.

ZEHİRLER (BEŞ ÇUKUR)

OYUNUN OYNANDIĞI YER: Açık alanda oynanır.
OYUNCU SAYISI: Grup olarak oynanır.
KULLANILAN MALZEMELER: Bilyeler.

OYUNUN OYNANIŞI

Oyun alanına kare oluşturacak şekilde dört çukur beşinci çukur da karenin merkezine kazılır. Kazılan beşinci çukura “zehirler çukuru” denir. Bu çukura yaklaşık dört metre uzaklığa başlangıç çizgisi çizilir. Her oyuncu zehirler çukurunun yanından başlangıç çizgisine doğru bir misket fırlatır. Çoğu zaman fırlatılan misket oyuncunun en rahat atış yapabildiği miskettir. Bu misket “ellik” olarak adlandırılır. Elliği başlangıç çizgisine en yakın olan ilk atışı yapar. Oyuncular başlangıç çizgisine attıkları misketin yakınlığına göre atış sırasına geçerler.

Tüm oyuncular sırayla birinci kuyuya bilyelerini atmaya çalışır. Birinci kuyuya bilyesini atan oyuncu bilyeyi çukurdan alır, başparmağı ve işaret parmağı arasında tutup başparmağıyla iterek onu ikinci kuyuya atmaya çalışır. Bilye kuyunun içine girmezse sıra diğer oyuncuya geçer. Oyuncular dört çukuru dolaştıktan sonra ortadaki zehirler çukuruna bilyelerini atarlar. Zehirler çukuruna ilk önce bilyesini atan oyuncu tüm bilyeleri vurarak almaya hak kazanır. Oyunda tüm oyuncular diğer bilyeleri alabilmek için ilk önce zehirler çukuruna bilyelerini atmak için yarışır. Bu nedenle her oyuncu aynı zamanda diğer oyuncuların bilyelerinin, çukurlara girmesini engellemeye çalışır. En fazla bilye toplayan oyuncu oyunu kazanır.

Oyun aslında akıldadır; ancak çocuk oyunla akıllanır.

Mevlana

Oooo...
İğne battı
Canımı yaktı
Tombul kuş
Arabaya koş
Arabanın tekeri
İstanbul'un şekeri
Hop hop altın top
Bundan başka oyun yok.

Üşüdüm üşüdüm
Daldan elma düşürdüm
Elmamı yediler,
Bana cüce dediler.
Cücelikten çıktım
Beyoğlu'na gittim
Beyoğlu hasta
Çorbası tasta
Püskülü mavi
İnadına kâvi
Alçık, balçık, sen de çık.

Portakalı soydum
Başucuma koğdum
Ben bir yalan uydurdum
Duma duma dum
Kırmızı mum

Hendek mendek
Saksağan leylek
Çikolata sümbül melek
Meleğin kızı
Yaz olası kış olası
Eğ burnundan asılası

Attım battım
Çamura yattım
Kazan karası
Yumurta sarısı
Bir, iki, üç
Lale suşumu iç

O mo karado
Sime sime simedo
Lapa tike, lapa tike
Bir bando

Makas makas
Ali dayı noktaya bas
Trampetler çalınır
Hakim bana darılır.

O o Oya
Oya gitti maça
Maç bileti kaç (5'e)
Bir, iki, üç, dört, beş

O mo karado
Sime sime simedo
Lapa tike, lapa tike
Bir bando

O piti piti
Karamela sepeti
Terazi lastik cimlastik

Èveleme develeme
Deve kuşu kovalama
Alçık balçık
Sana dedim sen çık

Çık çıkalım çayıra
Yem verelim ördeğe
Ördek yemi yemeden
Ciyak miyak demeden
Aldım baktım kimi çıkardım

Ooooo!..
Aüşe hanımın keçileri,
Kişne kişne kişniyor,
Arpa saman istiyor.
Arpa saman yok,
Kilimcide çok.
Kilimci kilim dokur,
İçinde bülbül şakır.
O bülbül benim olsa,
İki kardeşim olsa.
Biri ay, biri yıldız,
Biri oğlan biri kız.
Allı ballı kiraz,
Bana gel biraz.
Kiraz vakti geçti,
Eşim seni seçti.
Oyunun başı,
Şu çeşmeden su taşı.
Çeşmenin dibi delik,
Bana geldi ebelik.

KAYNAKÇA

CÖMERT, Saadettin, Oyun ve Rontlar, Remzi Yayınevi, Yükselen Matbaacılık, İstanbul, 1972.

KAZAN, Şevkiye, KAZAN KIRÇIK, Şengül, Dünden Bugüne Burdur'da Oynanan Çocuk ve Genç Oyuncuları, Burdur İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Burdur, 2006.

Bir Zamanlar Oynardık, Uşak İl Özel İdaresi Yayınları, Banaz Ofset Matbaacılık, Uşak, 2007.

Geçmişten Günümüze Yöresel Çocuk Oyunlarımız, Kaş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Yayınları.

Uşak İli Geleneksel Çocuk Oyunları Derlemesi, Uşak İl Özel İdaresi Yayınları, Banaz Ofset Matbaacılık, Uşak, 2007.

www.meb.gov.tr/indir/benimleoyunarmisin (24.12.2009)